

**Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.**
Πληροφορίες: ΚΟΥΚΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
Τηλέφωνο: 2103382251
Fax: 2103616464
E-mail: koukoulou@acci.gr

Αθήνα, 10/05/2018
Αριθ.Πρωτ.:865246

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ».**

Την **10/05/2018** καταχωρίστηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**, το διακριτικό τίτλο **ELBISCO A.E.** και αριθμό ΓΕΜΗ **403201000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1382970 οι εγκεκριμένες από την 25/07/2017 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2016 έως 31/12/2016.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1382971 η από 25/07/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2017 έως 31/12/2017 η ελεγκτική εταιρεία:

«KPMG ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ Α.Ε.»,

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρειας Αττικής, ΠΕ Ανατολικής Αττικής (Αρ. Πρωτ.: 4643 / 07/05/2018).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το <https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx>

**ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Ατομικές & Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («Δ.Π.Χ.Α.»)
για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016

ΑΡ. ΓΕΜΗ 000403201000

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι αυτές που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας «ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» (η «Εταιρία») την 23 Μαΐου 2017. Οι εν λόγω Ατομικές & Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις καθώς και τα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και οι πληροφορίες έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Εταιρίας (www.elbisco.gr), βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Οι ελεγκτές των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ για την τρέχουσα και την προηγούμενη χρήση είναι η ελεγκτική εταιρία KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε..

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	5
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	6
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	7
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	8
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	9
1. Γενικές πληροφορίες	9
2. Βάση σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	9
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης	10
4. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	12
5. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	14
6. Κύκλος εργασιών	23
7. Έξοδα ανά κατηγορία	24
8. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	25
9. Χρηματοοικονομικά έξοδα – καθαρά	25
10. Φόρος εισοδήματος	25
11. Ενοώματα λόγω περιουσιακά στοιχεία	26
12. Επενδύσεις σε ακίνητα	28
13. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	29
14. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρίες	31
15. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	31
16. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	32
17. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	32

18.	Αποθέματα	33
19.	Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	33
20.	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	34
21.	Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	34
22.	Μετοχικό Κεφάλαιο και Μετοχές Υπέρ το άρτιο	34
23.	Αποθεματικά	34
24.	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	35
25.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	36
26.	Δανειακές υποχρεώσεις	38
27.	Ληφθείσες επιχορηγήσεις	40
28.	Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	40
29.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	40
30.	Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	40
31.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	41
32.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	41
33.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα	43
34.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης	48

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	Σημ.	2016	2015	2016	2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	11	82.101	84.292	73.065	74.737
Επενδύσεις σε ακίνητα	12	288	299	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	13	27.890	27.392	27.766	27.282
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρίες	14	-	-	5.471	5.471
Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	15	2.733	2.491	4.340	4.340
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	24	60	87	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	16	744	204	721	164
Σύνολο μη κυκλοφορούντος Ενεργητικού		113.816	114.765	111.363	111.994
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	18	7.684	8.480	6.052	5.970
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	17	20.333	26.322	19.589	25.756
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	20	16	12	-	-
Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	21	1.048	1.319	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	19	8.450	9.553	8.333	9.470
Σύνολο κυκλοφορούντος Ενεργητικού		37.531	45.686	33.974	41.196
Σύνολο Ενεργητικού		151.347	160.451	145.337	153.190
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	22	74.709	74.709	74.709	74.709
Μετοχές υπέρ το άρτιο	22	11.253	11.253	11.253	11.253
Αποθεματικά	23	15.074	15.074	7.866	7.866
Σωρευμένες ζημιές		(45.214)	(42.956)	(34.056)	(31.584)
Σύνολο		55.822	58.080	59.772	62.244
Δικαιώματα Μειοψηφίας		2.125	2.153	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		57.947	60.233	59.772	62.244
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	26	32.969	39.000	31.918	37.392
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	24	7.709	9.073	7.709	9.073
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	25	1.922	2.328	1.839	2.240
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	28	242	242	242	242
Ληφθείσες επιχορηγήσεις	27	1.571	830	1.571	830
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		44.413	51.473	43.279	49.777
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	29	29.251	30.801	28.221	28.603
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	30	874	911	844	911
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	26	18.862	17.033	13.221	11.655
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		48.987	48.745	42.286	41.169
Σύνολο Υποχρεώσεων		93.400	100.218	85.565	90.946
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		151.347	160.451	145.337	153.190

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις, στις σελίδες 9 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Σημ.	2016		2015		2016		2015	
Κύκλος εργασιών	6	113.429		117.558		97.584		100.675	
Κόστος πωληθέντων	7	69.671		69.180		59.846		57.590	
Μικτά κέρδη		43.758		48.378		37.738		43.085	
Έξοδα διάθεσης									
Έκτακτα και μη επαναλαμβανόμενα									
έξοδα διάθεσης	7	2.386	500	2.386	500				
Λοιπά έξοδα διάθεσης	7	36.268	38.654	38.060	38.560	32.563	34.949	34.354	34.854
Έξοδα διοίκησης	7	5.264		5.793		3.980		4.494	
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)	8	(5)		435		456		596	
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		(165)		4.460		(735)		4.333	
Χρηματοοικονομικά έσοδα - καθαρά	9	4.043		4.473		3.476		3.836	
Κέρδη/(Ζημιές) από συνδεμένες επιχειρήσεις	15	307		(276)		-		-	
(Ζημιές) / Κέρδη προ φόρων		(3.901)		(289)		(4.211)		497	
Φόρος εισοδήματος Χρήσης	10	1.409		(946)		1.473		(946)	
Ζημιές μετά από φόρους (Α)		(2.492)		(1.235)		(2.738)		(449)	
Κατανέμονται σε:									
- Μετόχους μητρικής Εταιρίας		(2.464)		(1.007)		(2.738)		(449)	
- Δικαιώματα μειοψηφίας		(28)		(228)		-		-	
Σύνολο		(2.492)		(1.235)		(2.738)		(449)	
Λοιπά συνολικά έσοδα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους:									
Επανεκτίμηση κερδών από προγράμματα καθορισμένων παροχών		237		42		266		50	
Λοιπά		(31)		132		-		-	
Λοιπά συνολικά έσοδα που δε μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους		206		174		266		50	
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)		206		174		266		50	
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)		(2.286)		(1.061)		(2.472)		(399)	
Κατανέμονται σε:									
- Μετόχους μητρικής Εταιρίας		(2.258)		(833)		(2.472)		(399)	
- Δικαιώματα μειοψηφίας		(28)		(228)		-		-	
Σύνολο		(2.286)		(1.061)		(2.472)		(399)	

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις, στις σελίδες 9 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ	Μετοχικό Κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη / (ζημιές) εις νέον	Λικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	74.709	11.253	16.108	(43.474)	2.698	61.294
Καθαρή ζημιά περιόδου	-	-	-	(1.007)	(228)	(1.235)
Μείωση δικαιωμάτων μειοψηφίας	-	-	-	287	(287)	-
Αποτίμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση καταχωρηθείσα απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	-	-	(1.034)	1.034	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	204	(30)	174
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	204	(30)	174
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	74.709	11.253	15.074	(42.956)	2.153	60.233
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	74.709	11.253	15.074	(42.956)	2.153	60.233
Καθαρή ζημιά περιόδου	-	-	-	(2.464)	(28)	(2.492)
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	206	-	206
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	206	-	206
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	74.709	11.253	15.074	(45.214)	2.125	57.947

ΕΤΑΙΡΙΑ	Μετοχικό Κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη / (ζημιές) εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	74.709	11.253	7.866	(31.185)	62.643
Καθαρή ζημιά περιόδου	-	-	-	(449)	(449)
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	50	50
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	50	50
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	74.709	11.253	7.866	(31.584)	62.244
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	74.709	11.253	7.866	(31.584)	62.244
Καθαρή ζημιά περιόδου	-	-	-	(2.738)	(2.738)
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	266	266
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	266	266
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	74.709	11.253	7.866	(34.056)	59.772

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις, στις σελίδες 9 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
		2016	2015	2016	2015
Έμμεση μέθοδος ταμειακών ροών					
Λειτουργικές δραστηριότητες:					
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων		(3.901)	(289)	(4.211)	497
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
(Κέρδη)/Ζημιές από συνδυασμένες ειαφίεις	15	(307)	276	-	-
	11, 12,				
Αποσβέσεις	13	6.016	6.498	5.075	5.603
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	27	(118)	(118)	(118)	(118)
Προβλέψεις	17, 25	3.010	818	2.488	650
(Κέρδος) / Ζημιά από πώληση παγίων		(13)	16	3	-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	9	4.123	4.324	3.556	3.686
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση/(αύξηση) αποθεμάτων		796	(49)	(82)	335
Μείωση απαιτήσεων		3.779	99	4.182	207
(Αύξηση) /Μείωση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		(1.405)	1.293	(299)	972
Μείον:					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα		(3.860)	(4.086)	(3.314)	(3.508)
Καταβλημένοι φόροι		(206)	-	(200)	-
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες		7.914	8.782	7.080	8.324
Επενδυτικές δραστηριότητες:					
	11, 12,				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	13	(4.337)	(4.500)	(3.893)	(4.141)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		-	160	-	-
Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες		(4.337)	(4.340)	(3.893)	(4.141)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες:					
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		8.107	39.072	-	39.072
Εξοφλήσεις δανείων		(11.257)	(39.230)	(2.794)	(38.993)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(1.530)	(521)	(1.530)	(521)
Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(4.680)	(679)	(4.324)	(442)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιόδου		(1.103)	3.763	(1.137)	3.741
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου		9.553	5.790	9.470	5.729
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα λήξης περιόδου		8.450	9.553	8.333	9.470

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις, στις σελίδες 9 έως 49 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Γενικές πληροφορίες

Η ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρία») με διακριτικό τίτλο «ELBISCO Α.Ε.» και η θυγατρική της (μαζί ο «Όμιλος») δραστηριοποιούνται στον χώρο παραγωγής αρτοσκευασμάτων και εμπορίας δημητριακών (άλευρα, φρυγανιές, μπισκότα, ψωμί και λοιπά αρτοσκευάσματα). Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στη Π.Γ.Δ.Μ..

Η Εταιρία ιδρύθηκε τον Δεκέμβριο του 1987 (ΦΕΚ 3019/31.12.1987) δι' αποσχίσεως και μετατροπής σε Ανώνυμη Εταιρία του κλάδου παραγωγής και εμπορίας καταναλωτικών αγαθών της Ανώνυμης Εταιρίας ΑΛΛΑΤΙΝΗ Α.Β.Ε.Ε. (εταιρία εισηγμένη στο Χ.Α. από το 1950). Η αρχική επωνυμία της Εταιρίας ήταν «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΩΝ», με διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ Α.Β.Ε.Ε.». Η Εταιρία μετονομάστηκε σε «ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», σύμφωνα με την από 20/11/2000 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της και την από 21/12/2000 εγκριτική απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης αναφορικά με την τροποποίηση των άρθρων 1 (επωνυμία) και 3 (σκοπός) του Καταστατικού της Εταιρίας. Στις 28/2/2013 η Εταιρία συγχωνεύθηκε με την ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» και δ.τ. «ELBISCO Α.Β.Ε.Ε.», με απορρόφηση αυτής από την Εταιρία και μετονομάστηκε σε «ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» με δ.τ. «ELBISCO Α.Ε.».

Η Εταιρία έχει έδρα το Πικέρμι Αττικής επί του 21ου χλμ. Λεωφ. Μαραθώνος, σύμφωνα με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης (Δ/ση Α.Ε. και Πίστεως) με αρ. πρωτ/λου Κ2 - 10302/12-7-2006.

Η Εταιρία είναι καταχωρημένη στα Μητρώα Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Γ.Γ. Εσωτερικού Εμπορίου, με Αριθμό 16312/04/Β/87/88/12. Η διάρκεια της Εταιρίας ορίστηκε μέχρι το έτος 2034.

Οι Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις αποτελούνται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής και της θυγατρικής της εταιρίας ZITOLUKS AD Skopje με έδρα την Π.Γ.Δ.Μ.. Η Μητρική συμμετέχει με ποσοστό 55,47% και ενοποιεί την θυγατρική της άμεσα με ολική μέθοδο ενοποίησης. Επίσης η Μητρική συμμετέχει με ποσοστό 32,07% στη συνδεδεμένη εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. με έδρα τη Θήβα, η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015.

2. Βάση σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ELBISCO Α.Ε. έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («Δ.Π.Χ.Α.»), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και παρουσιάζουν την ατομική και ενοποιημένη οικονομική θέση της ELBISCO Α.Ε. τη χρηματοοικονομική επίδοση και τις ταμειακές ροές με βάση την αρχή της συνεχούς λειτουργίας της επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους μακροοικονομικούς και μικροοικονομικούς παράγοντες και την επίδρασή τους στις επιχειρησιακές δραστηριότητες.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί στη βάση του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και τα πάγια στοιχεία κατηγοριοποιημένα ως κατεχόμενα προς πώληση που έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους μέσω λοιπών συνολικών εσόδων.

Πληροφορίες αναφορικά με τις σημαντικές λογιστικές πολιτικές της Εταιρίας και του Ομίλου παρατίθενται στη Σημείωση 5.

Οι Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας για την περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας την 23 Μαΐου 2017.

2.1 Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα παρουσίασης

Οι Χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιριών του Ομίλου συντάσσονται στο νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος (χώρα δραστηριότητας) στο οποίο κάθε εταιρία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα).

Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του Ομίλου από την 1 Ιανουαρίου 2002 είναι το Ευρώ, κατά συνέπεια οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το νόμισμα αποτίμησης της Μητρικής Εταιρίας.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά κονδύλια στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

3.1 Εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογα σύμφωνα με τα ισχύοντα. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμώμενη απομείωση της αξίας των εμπορικών σημάτων που προέκυψαν από την απορρόφηση της ELBISCO ABEE - Σημείωση 13

Τα σήματα αυτά δεν υπόκεινται σε απόσβεση, αλλά ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Ο έλεγχος της απομείωσης απαιτεί τη χρήση σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων από την πλευρά της διοίκησης. Στις εκτιμήσεις αυτές, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται μελλοντικές πωλήσεις, δικαιώματα χρήσης σημάτων και προεξοφλητικό επιτόκιο.

Από τον έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε για τη χρήση 2016, δεν προέκυψε η ανάγκη για απομείωση της αξίας των εμπορικών σημάτων, διότι η ανακτήσιμη αξία τους ήταν μεγαλύτερη από τη λογιστική αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

(β) Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων που δεν επιμετρώνται σε εύλογες αξίες – Σημειώσεις 14, 15

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις σχετικά με την τυχόν απομείωση των περιουσιακών στοιχείων που δεν επιμετρώνται σε εύλογες αξίες (Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες).

(γ) Αναγνώριση και επιμέτρηση προβλέψεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων – Σημειώσεις 31

Η αναγνώριση και επιμέτρηση των προβλέψεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων προϋποθέτει την εφαρμογή βασικών παραδοχών αναφορικά με την πιθανότητα εκπλήρωσης και το ύψος των χρηματοροών που θα απαιτηθούν, οι οποίες ενέχουν εκτιμήσεις που υπόκεινται σε αβεβαιότητα.

(δ) Αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων – Σημείωση 17

Η Εταιρία προσδιορίζει ζημιές απομείωσης επί των χρηματοοικονομικών περιουσιακών της στοιχείων βάσει εκτιμήσεων για τις πραγματοποιηθείσες ζημιές από απαιτήσεις από πελάτες, που αντλούνται από ιστορικά στοιχεία στατιστικών δεδομένων εισπράξεων για παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, που υπόκεινται σε αβεβαιότητα.

(ε) Φόρος εισοδήματος – Σημείωση 31.1

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση στην Ελλάδα και στην Π.Γ.Δ.Μ. και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα του επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

(στ) Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία – Σημείωση 25

Το κόστος των παροχών συνταξιοδότησης του προσωπικού καθορίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές μελέτες. Μία αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει τη διενέργεια υποθέσεων για το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μετακινήσεις προσωπικού. Λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης αυτών των προγραμμάτων, τέτοιες εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

3.2 Επιμέτρηση εύλογων αξιών

Ορισμένες από τις λογιστικές πολιτικές της Εταιρίας και τις σχετικές γνωστοποιήσεις απαιτούν τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας τόσο των χρηματοοικονομικών όσο και των μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η Εταιρία έχει θεσπίσει ένα πλαίσιο ελέγχου αναφορικά με την επιμέτρηση των εύλογων αξιών, που περιλαμβάνει μία ομάδα αποτίμησης που έχει τη συνολική ευθύνη και εποπτεία όλων των σημαντικών αποτιμήσεων σε εύλογες αξίες, περιλαμβανομένων αυτών που οντάσσονται στο Επίπεδο 3 και αναφέρεται απευθείας στον Οικονομικό Διευθυντή. Η ομάδα αποτίμησης εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα σημαντικά δεδομένα που δε βασίζονται σε παρατηρήσιμες μετρήσεις της αγοράς καθώς και τις προσαρμογές που διενεργούνται για σκοπούς αποτίμησης.

Κατά τη μέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης, η Εταιρία χρησιμοποιεί μετρήσιμη μεγέθη της αγοράς, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Οι εύλογες αξίες κατατάσσονται σε διαφορετικά επίπεδα σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές μεθόδους αποτίμησης, ως εξής:

- Επίπεδο 1: Τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργους αγοράς για πανομοιότυπα περιουσιακα στοιχεία και υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2: Δεδομένα, εκτός των τιμών αγοράς που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 και είναι παρατηρήσιμα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (π.χ. εξαχθέντα από τιμές).
- Επίπεδο 3: Δεδομένα για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δε βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (μη παρατηρήσιμες μετρήσεις).

Εάν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας υποχρέωσης εντάσσονται σε διαφορετικά επίπεδα της ιεράρχησης εύλογων αξιών, τότε η επιμέτρηση της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο σύνολό της στο ίδιο επίπεδο της ιεράρχησης με το

χαμηλότερου επιπέδου δεδομένο που είναι σημαντικό για ολόκληρη την επιμέτρηση. Η Εταιρία αναγνωρίζει μεταφορές μεταξύ των επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών στο τέλος της περιόδου σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, εντός της οποίας συντελέστηκε η αλλαγή. Δεν έχουν πραγματοποιηθεί μεταφορές μεταξύ επιπέδων της ιεράρχησης εύλογων αξιών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Επιπλέον πληροφορίες αναφορικά με τις παραδοχές που πραγματοποιήθηκαν κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών περιλαμβάνονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

Σημείωση 20 – Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Σημείωση 21 -- Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιημένα ως κατεχόμενα προς πώληση

4. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Τα ακόλουθα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί πρόωρα από τον Εταιρία. Αυτά που είναι σχετικά με την Εταιρία παρουσιάζονται παρακάτω.

Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (τίθεται σε ισχύ για περιόδους με έναρξη από 1 Ιανουαρίου 2018)

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες».

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης / συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του Δ.Π.Χ.Α. 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- Δ.Α.Π. 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- Δ.Α.Π. 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α. 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά να αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρίας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής περιουσίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η Εταιρία και ο Όμιλος εξετάζουν τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 15 στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (τίθεται σε ισχύ για περιόδους με έναρξη από 1 Ιανουαρίου 2018)

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2014 και θα τεθεί σε εφαρμογή για την Εταιρία για ετήσιες περιόδους με έναρξη από 1 Ιανουαρίου 2018, ενώ επιτρέπεται η πρόωρη εφαρμογή. Το πρότυπο αυτό έχει εφαρμογή σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις και περιλαμβάνει την κατηγοριοποίηση, την αποτίμηση, την απομείωση και την παύση αναγνώρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων καθώς και ένα νέο μοντέλο λογιστικής αντιμετώπισης της αντιστάθμισης κινδύνου. Η πραγματική επίπτωση της υιοθέτησης του Δ.Π.Χ.Α. 9 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας δεν είναι γνωστή και δε είναι δυνατό να προσδιοριστεί αξιόπιστα καθώς εξαρτάται από τα χρηματοοικονομικά μέσα που έχει στη κατοχή της η Εταιρία και τις οικονομικές συνθήκες κατά το χρόνο αυτό καθώς και από την επιλογή λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων που θα πραγματοποιηθεί σε μελλοντικό χρόνο. Το νέο πρότυπο θα προβλέπει την επισκόπηση και αναθεώρηση των λογιστικών διαδικασιών και των δικλίδων ασφαλείας που σχετίζονται με τη διαδικασία αναγνώρισης και γνωστοποίησης των χρηματοοικονομικών μέσων. Τα σημαντικά σημεία του προτύπου παρατίθενται στη συνέχεια.

Κατηγοριοποίηση - χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 περιλαμβάνει νέα προσέγγιση κατηγοριοποίησης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ανταποκρίνεται στο επιχειρηματικό μοντέλο βάσει του οποίου πραγματοποιείται η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων καθώς και τα χαρακτηριστικά των ταμειακών τους ροών. Το Δ.Π.Χ.Α. 9 εμπεριέχει τρεις βασικές κατηγορίες για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Αποτιμώμενα στο αναπόσβεστο κόστος εύλογης αξίας μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) και εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL). Το πρότυπο θέτει εκτός εφαρμογής τις κατηγορίες του υφιστάμενου Δ.Λ.Π. 39 των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη, δανείων και απαιτήσεων και διαθέσιμων προς πώληση.

Απομείωση – χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές απαιτήσεις

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 αντικαθιστά το μοντέλο της «πραγματοποιηθείσας ζημιάς» του Δ.Λ.Π. 39 με μία προσέγγιση που βλέπει μπροστά με το μοντέλο «αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς». Αυτό απαιτεί τη διενέργεια εκτίμησης αναφορικά με το πώς οι αλλαγές των οικονομικών παραμέτρων θα επηρεάσουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες, που θα καθοριστεί σε μία βάση σταθμισμένων πιθανοτήτων. Το νέο μοντέλο θα έχει εφαρμογή στα περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, εκτός των επενδύσεων σε συμμετοχές και στις συμβατικές απαιτήσεις. Σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9, οι προβλέψεις για ζημίες θα επιμετρώνται είτε (α) ως οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που θα προκύψουν από πιθανά γεγονότα κατάπτωσης εντός

δώδεκα μηνών μετά την σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και (β) ως οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια και για όλα τα πιθανά γεγονότα κατάπτωσης ενός χρηματοοικονομικού μέσου.

Οι πολιτικές αποτίμησης που σχετίζονται με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ύπαρξης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου εφαρμόζονται εφόσον ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε σχέση με την αρχική αναγνώριση ενώ η δωδεκάμηνης βάσης αναμενόμενη πιστωτική ζημία εφαρμόζεται εφόσον κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Μια εταιρία δύναται να αξιολογήσει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά, εφόσον το περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Παρόλα αυτά, η αποτίμηση με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ύπαρξης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου έχει εφαρμογή σε κάθε περίπτωση στις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις συμβολαίων που δεν έχουν κάποιο σημαντικό συστατικό χρηματοδότησης. Μια εταιρία έχει τη δυνατότητα επιλογής της πολιτικής που θα εφαρμόσει στις περιπτώσεις εμπορικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων συμβολαίων, εφόσον εμπεριέχουν σημαντικά στοιχεία χρηματοδότησης.

Κατηγοριοποίηση - χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Το Δ.Π.Χ.Α. 9 διατηρεί σε ευρεία κλίμακα τις υφιστάμενες απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 39 για την κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Παρά το γεγονός αυτό, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 όλες οι μεταβολές στις εύλογες αξίες των υποχρεώσεων που έχουν ενταχθεί στην κατηγορία εύλογων αξιών μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ενώ σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9 οι μεταβολές στις εύλογες αξίες που αφορούν σε μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου εμφανίζονται στα Λοιπά συνολικά έσοδα ενώ το υπολειπόμενο ποσό της μεταβολής της εύλογης αξίας εμφανίζεται στα αποτελέσματα.

Η Εταιρία αξιολογεί την ενδεχόμενη επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις από την εφαρμογή του προτύπου αυτού.

5. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

5.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

5.1.1 Ενοποίηση

5.1.1.1 (α) Θυγατρικές εταιρίες

Θυγατρικές εταιρίες είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από τη μητρική Εταιρία. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από την Εταιρία λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό

κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στην Εταιρία. Αν οι ζημιές μιας θυγατρικής που αφορούν σε δικαιώματα μειοψηφίας υπερβαίνουν τα δικαιώματα μειοψηφίας στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής, το υπερβάλλον ποσό επιμερίζεται στους μετόχους της μητρικής εκτός από το ποσό για το οποίο η μειοψηφία έχει μια υποχρέωση και είναι ικανή να καλύψει τις ζημιές αυτές.

Σε περίπτωση απώλειας ελέγχου μιας θυγατρικής, η Εταιρία παύει την αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της θυγατρικής και τα αντίστοιχα ποσοστά δικαιωμάτων μειοψηφίας σχετικά με τη θυγατρική. Τυχόν διαφορά από την απώλεια ελέγχου καταχωρείται στα αποτελέσματα. Σε περίπτωση που η Εταιρία διατηρήσει κάποιο ποσοστό συμμετοχής στην προηγούμενη θυγατρική τότε η συμμετοχή αυτή απεικονίζεται στην εύλογη αξία την ημέρα απώλειας του ελέγχου. Στη συνέχεια απεικονίζεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης όπως μια συγγενή εταιρία ή σαν στοιχείο διαθέσιμο προς πώληση ανάλογα με την συμμετοχή μας σε αυτή.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στις Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες αναγνωρίστηκαν βάσει της αρχής «ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

5.1.1.2 (β) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Το μερίδιο της Εταιρίας στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι σωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μερίδιο της Εταιρίας επί των ζημιών μιας συνδεδεμένης υπερβεί την αξία της επένδυσης στην συνδεδεμένη, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συνδεδεμένης.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρίας στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από την Εταιρία.

Στις Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις αναγνωρίστηκαν βάσει της αρχής «ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

5.1.2 Μετατροπή ξένων νομισμάτων

(1) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανakλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές (και από τη μετατροπή στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

(2) Εταιρίες του Ομίλου

Η μετατροπή των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από την Μητρική γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες περιόδου.

Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται σε αποθεματικό των Ιδίων Κεφαλαίων και μεταφέρονται στ' αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν από την απόκτηση οικονομικών μονάδων εξωτερικού μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας της Χρηματοοικονομικής Θέσης.

5.1.3 Αναγνώριση Εσόδων/εξόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα/έξοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Τα έξοδα από τόκους περιλαμβάνουν τους τόκους των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Τα κόστη δανεισμού που δε σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(δ) Έσοδα από δικαιώματα

Τα έσοδα από δικαιώματα λογίζονται στη βάση του δουλευμένου, σύμφωνα με την ουσία των σχετικών συμβάσεων.

(ε) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

(στ) Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δουλευμένη βάση.

5.1.4 Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον σωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (εκτός των εδαφικών εκτάσεων και των παγίων υπό εκτέλεση, που απεικονίζονται στο κόστος μείον απομειώσεις) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής, ανάλογα με το είδος και τη χρήση τους,:

Κτίρια	20- 50	έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	4-20	έτη
Αυτοκίνητα	5-9	έτη
Λοιπός εξοπλισμός	4-7	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων Ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

5.1.5 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα είναι είτε γήπεδα ή κτίρια ή μέρη κτιρίων είτε και τα δύο που κατέχονται με σκοπό έσοδα από μισθώματα ή για κεφαλαιακούς σκοπούς ή και για τα δύο παρά για α) χρήση στην παραγωγή ή προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς ή β) πώληση κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στο κόστος απόκτησης το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό κόστος αγοράς, τους φόρους, τους δασμούς και όλα τα έξοδα τα οποία είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση του ακινήτου πλην τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης εάν υπάρχει. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν κτίρια και αποσβένονται σε διάστημα από 20 έως 40 έτη. Τα έσοδα ενοικίων και τα λειτουργικά έξοδα των επενδύσεων σε ακίνητα συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα και στα λοιπά έσοδα / (έξοδα) αντίστοιχα.

5.1.6 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

(α) Σήματα

Τα εμπορικά σήματα αποτελούνται κυρίως από τα σήματα τα οποία προέκυψαν από την απορρόφηση της ELBISCO A.B.E.E. κατά την 1/1/2012. Τα σήματα αυτά δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση και όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση και αποτιμώνται στην αξία κατά την απορρόφηση μείον σωρευμένες ζημιές από απομείωση.

(β) Λογισμικό Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 5 έως 8 χρόνια.

(γ) Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης όταν αυτά προκύπτουν. Τα έξοδα που προκύπτουν λόγω ανάπτυξιακών προγραμμάτων (και σχετίζονται με τον σχεδιασμό και δοκιμές νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις εάν είναι πιθανό να προσφέρουν στην εταιρία μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Τα υπόλοιπα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στους λογαριασμούς εξόδων μόλις αυτά προκύπτουν. Έξοδα ανάπτυξης τα οποία σε προηγούμενες οικονομικές χρήσεις είχαν καταχωρηθεί σαν έξοδα, δεν καταχωρούνται σαν ασώματες ακινητοποιήσεις σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση. Τα έξοδα ανάπτυξης τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποσβένονται από την εκκίνηση της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος, βάση της σταθερής μεθόδου απόσβεσης κατά την περίοδο των αναμενόμενων ωφελειών του προϊόντος. Η χρονική περίοδος απόσβεσης που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Σε περίπτωση διακοπής της εμπορικής δραστηριότητας του προϊόντος το αναπόσβεστο μέρος μεταφέρεται στα έξοδα.

5.1.7 Πάγια στοιχεία κατηγοριοποιημένα ως κατεχόμενα προς πώληση

Τα πάγια στοιχεία κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν εκτιμάται ότι το κόστος κτήσης τους θα ανακτηθεί κυρίως μέσω πώλησης και όχι μέσω της χρήσης τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και του ιστορικού κόστους κτήσης. Τα πάγια στοιχεία που κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενα προς πώληση δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

5.1.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού, πλην των αποθεμάτων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Χρηματοοικονομικής Θέσης για ένδειξη πιθανής απομείωσης της αξίας τους. Αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, γίνεται εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού τους. Για την υπεραξία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή ή δεν είναι έτοιμα προς χρήση, το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας μονάδας παραγωγής ταμειακών ροών, είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία με ένα προ-φόρου συντελεστή, ο οποίος αντανακλά τις τρέχουσες αξιολογήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο. Για τον έλεγχο της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία συγκεντρώνονται στη μικρότερη δυνατή μονάδα, που είναι ικανή να παράγει ταμειακές εισροές λόγω χρήσης και είναι ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές άλλων περιουσιακών στοιχείων ή ομάδων (μονάδες παραγωγής ταμειακών ροών). Η υπεραξία που προκύπτει από συνενώσεις επιχειρήσεων, για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, κατανέμεται μεταξύ των μονάδων παραγωγής εισροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις συνέργιες από τη συνένωση.

Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας παραγωγής ταμειακών ροών υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Η ζημία απομείωσης που αναγνωρίζεται σε σχέση με μια μονάδα ταμειακών ροών κατανέμεται πρώτα σε μείωση της υπεραξίας των επί μέρους μονάδων και στη συνέχεια σε μείωση της αξίας άλλων περιουσιακών στοιχείων της μονάδας με αναλογική βάση.

Η ζημία απομείωσης υπεραξίας δεν αναστρέφεται. Για τα άλλα περιουσιακά στοιχεία, ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους επανεκτιμάται σε κάθε χρήση για τυχόν

ενδείξεις μείωσης της ή μη ύπαρξης της και αντιλογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, μέχρι το ύψος της λογιστικής αξίας που θα προσδιοριζόταν, καθαρή από αποσβέσεις, εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης.

5.1.9 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους. Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

5.1.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

5.1.11 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες: Δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία. Οι μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται στην κατηγορία των λοιπών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου περιλαμβάνουν: Διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Οι μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν: Δανειακές, εμπορικές, φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις.

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις-αναγνώριση και διαγραφή

Τα δάνεια, οι απαιτήσεις και οι καταθέσεις αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία που δημιουργούνται. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία ο Όμιλος γίνεται συμβαλλόμενο μέρος σε συναλλαγή με αντικείμενο τα μέσα αυτά.

Ο Όμιλος διαγράφει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν τα συμβατικά δικαιώματα επί των χρηματικών ροών από το περιουσιακό στοιχείο λήξουν ή ο Όμιλος μεταβιβάζει τα συμβατικά δικαιώματά του να λαμβάνει χρηματικές ροές από αυτό το περιουσιακό στοιχείο και ταυτόχρονα μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτό ή ενώ ο Όμιλος δεν

μεταβιβάζει ούτε παρακρατεί όλα τα συμβατικά δικαιώματα και τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από το στοιχείο αυτό, ταυτόχρονα δεν διατηρεί τον έλεγχο επί του μεταφερόμενου περιουσιακού στοιχείου. Τυχόν δικαιώματα επί των μεταφερόμενων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν ή διατηρούνται από τον Όμιλο αναγνωρίζονται ως διακριτό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση.

Ο Όμιλος προβαίνει σε διακοπή αναγνώρισης μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις του εκπληρωθούν, ακυρωθούν ή εκπνεύσουν. Όπου η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη, από τον ίδιο δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιαστικά, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης, και η διαφορά των αντίστοιχων ποσών αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, όταν και μόνον όταν, ο Όμιλος έχει το έννομο δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά και προτίθεται, είτε να τα διακανονήσει σε καθαρή βάση, είτε να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονήσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

(ii) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις-αποτίμηση

Τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον τυχόν άμεσα συνδεδεμένων με τις συναλλαγές εξόδων. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης αποτιμώνται στην εύλογη αξία και κάθε μεταβολή της, εκτός ζημίας απομείωσης, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα και συγκεντρώνεται σε αποθεματικό εύλογης αξίας. Όταν παύουν να αναγνωρίζονται ή πωληθούν, το σωρευμένο κέρδος ή η ζημία στην καθαρή θέση, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Οι απαιτήσεις είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον τυχόν άμεσα συνδεδεμένων με τις συναλλαγές εξόδων. Μετά την αρχική αναγνώριση τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και καταθέσεις όψεως σε τράπεζες.

Οι λοιπές μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον τυχόν άμεσα συνδεδεμένων με τις συναλλαγές εξόδων. Μετά την αρχική αναγνώριση, αυτές οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

5.1.12 Ίδια Κεφάλαια

Οι κοινές μετοχές της Εταιρίας καταχωρούνται στα Ίδια Κεφάλαια. Η διαφορά υπέρ το άρτιο περιλαμβάνει όλα τα επιπρόσθετα ποσά που λήφθηκαν κατά την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Όταν η Εταιρία ή η θυγατρική της αποκτήσουν μέρος του μετοχικού τους κεφαλαίου, το καταβληθέν τίμημα συμπεριλαμβανομένων όλων των σχετικών εξόδων καθαρών από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά από τα Ίδια Κεφάλαια ως «ίδιες μετοχές», έως ότου αυτές ακυρωθούν. Όταν τέτοιες μετοχές στη συνέχεια πωληθούν ή επανεκδοθούν το οιοδήποτε εισπραχθέν τίμημα περιλαμβάνεται στα Ίδια Κεφάλαια.

5.1.13 Τρέχων και Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπίζεται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σε εκείνες τις χώρες που οι εταιρίες του Ομίλου λειτουργούν και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η Διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων σε επίπεδο Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους ή ζημιάς, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάση την ημερομηνία Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για τις ακόλουθες προσωρινές διαφορές: Αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων από συναλλαγή που δεν σχετίζεται με συνένωση επιχειρήσεων και που δεν επηρεάζει τα λογιστικά ή τα φορολογητέα κέρδη, διαφορές που σχετίζονται με συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και από κοινού συμφωνίες στο βαθμό που είναι πιθανό ότι δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον καθώς και διαφορές που προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιαστικά τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καιριοιούν αιτιητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, εάν υπάρχει σχετικό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και που συσχετίζονται με φόρο εισοδήματος που έχει επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογική οντότητα ή σε διαφορετικές φορολογικές οντότητες, οι οποίες πρόκειται να εκκαθαρίσουν τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις τους σε καθαρή βάση, ή εάν αυτές πραγματοποιηθούν ταυτοχρόνως.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται επί μεταφερόμενων φορολογητέων ζημιών και προσωρινών διαφορών στην έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και μειώνονται όταν δεν είναι πλέον πιθανό ότι το φορολογικό όφελος που σχετίζεται με αυτές θα πραγματοποιηθεί. Αυτού του τύπου οι μειώσεις αντιστρέφονται όταν η πιθανότητα μελλοντικών φορολογητέων κερδών βελτιώνεται.

Οι μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επαναξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων στο βαθμό που έχει καιριοιεί πιθανό ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των φορολογικών ζημιών που θα χρησιμοποιηθούν.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

5.1.14 Παροχές στο προσωπικό

ι) Βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό αναγνωρίζονται σε μη προεξοφλημένη βάση και καταχωρούνται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Υποχρέωση αναγνωρίζεται για το ποσό που αναμένεται να πληρωθεί για το βραχυπρόθεσμο μέρος των πληρωμών, εάν ο Όμιλος έχει παρούσα

υποχρέωση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα δουλευμένων υπηρεσιών από το προσωπικό, το κόστος της οποίας μπορεί να υπολογισθεί αξιόπιστα.

ii) Παροχές στο προσωπικό μετά τη έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (1) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών και (2) προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος καταβάλλει σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα (ένα ασφαλιστικό ταμείο) και δε θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλει πρόσθετες εισφορές στο ασφαλιστικό ταμείο στο μέλλον. Η υποχρέωση για τις εισφορές αυτές καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο όταν πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών από το προσωπικό.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της καθορισμένης παροχής ανάλογα με το δουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων που προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες ταμιακές ροές των παροχών συνταξιοδότησης των εργαζομένων. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος υποχρεούται σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία να παρέχει εφάπαξ αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης στο προσωπικό της. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο, κατά την ημερομηνία αναφοράς, εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης (τουλάχιστον ΑΑ) που έχουν ημερομηνίες λήξης σχετικές με αυτές των υποχρεώσεων του Ομίλου και που αφορούν το ίδιο νόμισμα στο οποίο οι παροχές συνταξιοδότησης θα πληρωθούν στο προσωπικό. Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο της Προβλεπόμενης Μονάδας Υποχρέωσης (Projected Unit Credit Method). Ο Όμιλος αναγνωρίζει κέρδη ή ζημιές από την μείωση στα ποσά των μελλοντικών εισφορών («περικοπή») ή των τερματισμό παροχής («εκκαθάριση») ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών όταν αυτή πραγματοποιείται. Τα κέρδη ή ζημιές από την περικοπή ή εκκαθάριση προκύπτουν από την μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, καθώς και των τυχόν αναλογιστικών κερδών και ζημιών καθώς και τυχόν κόστους προϋπηρεσίας που δεν είχε αναγνωριστεί προηγούμενα. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης του Ομίλου από ένα πρόγραμμα, αναγνωρίζονται άμεσα στα λοιπά συνολικά έσοδα.

(iii) Παροχές τερματισμού από την υπηρεσία

Οι παροχές τερματισμού από την υπηρεσία αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν ο Όμιλος έχει δεσμευθεί, χωρίς διαφαινόμενη πιθανότητα υπαναχώρησης, σε επίσημο πλάνο είτε τερματισμού της εργασίας πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης είτε παροχών προς το προσωπικό ως αποτέλεσμα προγράμματος που ενθαρρύνει την εθελουσία έξοδο από την υπηρεσία. Οι παροχές τερματισμού από την υπηρεσία για εθελουσία έξοδο αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, όταν ο Όμιλος έχει κάνει προσφορά ενθαρρύνοντας την εθελοντική αποχώρηση, είναι πιθανό να γίνει αποδεκτή και ο αριθμός των αποδεκτών μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Αν οι παροχές είναι πληρωτέες πέραν των δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, τότε προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

5.1.15 Ληφθείσες Επιχορηγήσεις

Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Ληφθείσες επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε συστηματική βάση έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσωμάτων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

5.1.16 Προβλέψεις

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα, νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων ώστε να τακτοποιηθεί υποχρέωση, και μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επιζήμιες συμβάσεις όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα παραχθούν από τη σύμβαση είναι μικρότερα από το αναπόφευκτο κόστος των υποχρεώσεων στο πλαίσιο της σύμβασης. Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις ρήτρες λήξης μισθώσεων και τις παροχές εξόδων υπαλλήλων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται νόμιμα ή τεκμαιρόμενα στην υλοποίηση του σχετικού προγράμματος αναδιάρθρωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

5.1.17 Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Εύλογη αξία είναι η τιμή που θα λαμβάνονταν κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα καταβάλλονταν κατά τη μεταφορά μίας υποχρέωσης σε μία συνήθη συναλλαγή μεταξύ αντισυμβαλλόμενων στην αγορά κατά την ημερομηνία αποτίμησης στη βασική ή σε περίπτωση που δεν υφίσταται στην πλέον πρόσφορη αγορά στην οποία ο Όμιλος έχει πρόσβαση κατά τη χρονική στιγμή της εξέτασης. Η εύλογη αξία μίας υποχρέωσης αντιπροσωπεύει τον κίνδυνο μη εξυπηρέτησης.

Ορισμένες από τις λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις του Ομίλου απαιτούν την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, τόσο για τα χρηματοοικονομικά όσο και για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (Σημείωση 3.2). Εφόσον αυτή είναι διαθέσιμη, ο Όμιλος αποτιμά την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού και μη χρηματοοικονομικού μέσου χρησιμοποιώντας τιμές αγοράς που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά για το μέσο αυτό. Η αγορά θεωρείται ως ενεργή εφόσον πραγματοποιούνται συναλλαγές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση σε επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή στοιχείων αποτίμησης σε διαρκή βάση. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται τιμή σε ενεργό αγορά, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τεχνικές μεθόδους αποτίμησης που μεγιστοποιούν τη χρησιμοποίηση διακριτών δεδομένων παρατηρήσεων και ελαχιστοποιούν τη χρησιμοποίηση μη διακριτών δεδομένων. Η επιλεγθείσα μέθοδος αποτίμησης ενσωματώνει όλες τις παραμέτρους που θα λαμβάνονταν υπ' όψη από συναλλασσόμενους κατά την αποτίμηση μίας συναλλαγής.

6. Κύκλος Εργασιών

Κύκλος Εργασιών	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Πωλήσεις προϊόντων	108.885	113.133	93.040	96.250
Πωλήσεις εμπορευμάτων	3.501	3.269	3.501	3.269
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων (ά ύλες, υλικά συσκευασίας, είδη συσκευασίας, κτλ.)	1.043	1.156	1.043	1.156
Σύνολο	113.429	117.558	97.584	100.675

7. Έξοδα ανά κατηγορία

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Κόστος πωληθέντων				
Κόστος πρώτων & βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας	45.037	45.632	37.398	36.443
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	15.113	14.122	13.547	12.407
Γενικά βιομηχανικά έξοδα	3.751	3.781	3.608	3.640
Αποσβέσεις	4.384	4.342	3.885	3.797
Λοιπά έξοδα	1.386	1.303	1.408	1.303
Σύνολο	69.671	69.180	59.846	57.590

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Έξοδα διάθεσης				
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	7.419	7.552	6.959	7.058
Έξοδα προώθησης & διαφήμισης	16.626	17.450	16.276	17.159
Μεταφορικά έξοδα	5.335	5.517	4.685	4.826
Αποσβέσεις	906	1.356	515	1.051
Γενικά έξοδα	5.838	5.654	4.128	4.110
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	144	531	-	150
Σύνολο λοιπών εξόδων διάθεσης	36.268	38.060	32.563	34.354
Έκτακτα και μη επαναλαμβανόμενα έξοδα διάθεσης	2.386	500	2.386	500
Σύνολο έκτακτων και μη επαναλαμβανόμενων εξόδων διάθεσης	2.386	500	2.386	500
Σύνολο εξόδων διάθεσης	38.654	38.560	34.949	34.854

Τα Έκτακτα και μη Επαναλαμβανόμενα Έξοδα Διάθεσης αφορούν την πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων η οποία διενεργήθηκε λόγω της απομείωσης της απαίτησης από τον Όμιλο Μαρινόπουλου.

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Έξοδα διοίκησης				
Γενικά έξοδα	2.128	2.000	1.307	1.220
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	2.410	2.993	1.998	2.519
Αποσβέσεις	726	800	675	755
Σύνολο	5.264	5.793	3.980	4.494

Οι Αμοιβές και τα Έξοδα προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Μισθοί και ημερομίσθια	18.147	18.354	16.614	16.832
Εργοδοτικές εισφορές	4.925	4.876	4.147	4.106
Λοιπά έξοδα προσωπικού	1.870	1.437	1.743	1.046
Σύνολο	24.942	24.667	22.504	21.984

Η Εταιρία στο έτος 2016 απασχολούσε 826 άτομα προσωπικό ενώ ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο ανέρχονταν σε 1.176 άτομα. Κατά το έτος 2015 η Εταιρία απασχολούσε 802 άτομα και ο Όμιλος 1.156 άτομα.

8. Λοιπά (έξοδα) / έσοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)

	Όμιλος		Εταιρία	
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης	2016	2015	2016	2015
Κέρδη / (ζημιές) από πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	10	90	(3)	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών διανομής	140	122	393	331
Έσοδα ενοικίων	67	78	-	-
(Έσοδα)/ έξοδα προηγούμενων χρήσεων	32	(33)	32	(33)
Λοιπά (έξοδα) / έσοδα	(254)	178	34	298
Σύνολο	(5)	435	456	596

9. Χρηματοοικονομικά έξοδα – καθαρά

	Όμιλος		Εταιρία	
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	2016	2015	2016	2015
Τραπεζικά δάνεια	3.307	3.269	2.740	2.632
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	345	417	345	417
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	471	638	471	638
Σύνολο	4.123	4.324	3.556	3.687
(Πιστωτικές) / Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές	(80)	149	(80)	149
Σύνολο	4.043	4.473	3.476	3.836

10. Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο ισχύων φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2016 είναι 29% , όπως και για τη χρήση 2015. Επιπλέον, η Ελληνική φορολογική νομοθεσία απαιτεί πληρωμή προκαταβολής ποσοστού 100% στο ποσό του πληρωτέου φόρου εισοδήματος. Η προκαταβολή συμψηφίζεται με το φόρο της επόμενης χρήσης. Στην Ελλάδα οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά, έως ότου οι φορολογικές αρχές ή ο τακτικός ελεγκτής, βάσει των προβλεπόμενων από την εγχώρια φορολογική νομοθεσία , εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Για την θυγατρική εταιρία, που δραστηριοποιείται στην Π.Γ.Δ.Μ. ο ισχύων ονομαστικός φορολογικός συντελεστής, για τις χρήσεις 2015 και 2016 είναι 10%.

Στη Σημείωση 31.1 αναφέρονται οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις από τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου.

	Όμιλος		Εταιρία	
Φόρος εισοδήματος	2016	2015	2016	2015
Φόρος εισοδήματος	-	(282)	-	(282)
Χρέωση / (Πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας στα αποτελέσματα	1.409	(664)	1.473	(664)
Σύνολο	1.409	(946)	1.473	(946)

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή (Ζημιές) / Κέρδη προ φόρων	Όμιλος				Εταιρία			
	2016		2015		2016		2015	
Φόρος εισοδήματος βάσει του φορολογικού συντελεστή	29%	1.131	-28.7%	83	29%	1.221	29%	(144)
Αύξηση φορολογικού συντελεστή	0%	-	277.2%	(801)	0%	-	161.2%	(801)
Αλλαγή σε αναγνωρισμένη εκπεστέα προσωρινή διαφορά	0.7%	26	-94%	272	0%	-	-54.7%	272
Φόρος δαπανών μη εκπιπόμενων από τη φορολογία εισοδήματος	-7.3%	(283)	148.1%	(428)	-6.7%	(283)	40.4%	(201)
Φόρος (όφελος) εσόδων απαλλασσόμενων από τη φορολογία εισοδήματος	13.7%	535	0%		12.7%	535	0%	-
Φόρος μεγάλης ακίνητης περιουσίας	0%	-	24.9%	(72)	0%	-	14.5%	(72)
Σύνολο	36.1%	1.409	327.3%	(946)	35%	1.473	190.3%	(946)

11. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

11.1 Όμιλος

Ενσώματα πάγια	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχανολογικός εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2015	57.205	88.778	6.414	152.397
Προσθήκες χρήσης	1.508	2.283	346	4.137
Πωλήσεις χρήσης	(35)	(653)	-	(688)
Μεταφορές	(1.029)	1.030	(243)	(242)
Διαγραφές χρήσης	-	-	(260)	(260)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2015	57.649	91.438	6.257	155.344
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	(12.618)	(47.976)	(5.884)	(66.478)
Αποσβέσεις χρήσης	(862)	(4.327)	(309)	(5.498)
Πωλήσεις χρήσης	24	640		664
Διαγραφές χρήσης	-	-	260	260
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	(13.456)	(51.663)	(5.933)	(71.052)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	44.193	39.775	324	84.292

Ενσώματα πάγια	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχανολογικός εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2016	57.649	91.438	6.257	155.344
Προσθήκες χρήσης	3.369	422	35	3.826
Πωλήσεις χρήσης	-	(421)	(16)	(437)
Μεταφορές	(2.277)	1.480	278	(519)
Διαγραφές χρήσης	(7)	(8)	(263)	(278)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2016	58.734	92.911	6.291	157.936
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	(13.456)	(51.663)	(5.933)	(71.052)
Αποσβέσεις χρήσης	(992)	(4.125)	(367)	(5.484)
Πωλήσεις χρήσης	-	420	16	436
Διαγραφές χρήσης	1	2	262	265
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	(14.447)	(55.366)	(6.022)	(75.835)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	44.287	37.545	269	82.101

11.2 Εταιρία

Ενσώματα πάγια	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχανολογικός εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2015	44.209	68.864	6.675	119.748
Προσθήκες χρήσης	1.508	2.188	23	3.719
Μεταφορές	(1.331)	781	126	(424)
Διαγραφές χρήσης	-	-	(260)	(260)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2015	44.386	71.833	6.564	122.783
Σωρευμένες αμортиώσεις 1 Ιανουαρίου 2015	(3.382)	(32.403)	(3.675)	(43.660)
Αποσβέσεις χρήσης	(546)	(3.791)	(309)	(4.646)
Διαγραφές χρήσης	-	-	260	260
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	(6.128)	(36.194)	(5.724)	(48.046)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	38.258	35.639	840	74.737

Ενσώματα πάγια	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχανολογικός εξοπλισμός	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2016	44.386	71.833	6.564	122.783
Προσθήκες χρήσης	3.096	335	10	3.441
Πωλήσεις χρήσης	-	(73)	(16)	(89)
Μεταφορές	(2.101)	1.336	246	(519)
Διαγραφές χρήσης	(7)	(8)	(263)	(278)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2016	45.374	73.423	6.541	125.338
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	(6.128)	(36.194)	(5.724)	(48.046)
Αποσβέσεις χρήσης	(638)	(3.638)	(305)	(4.581)
Πωλήσεις χρήσης	-	73	16	89
Διαγραφές χρήσης	1	2	262	265
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	(6.765)	(39.757)	(5.751)	(52.273)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	38.609	33.666	790	73.065

Επί των ακινήτων της Εταιρίας έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης συνολικής αξίας Ευρώ 34.680 χιλιάδες για ομολογιακό δάνειο το υπόλοιπο του οποίου στις 31/12/2016 ανέρχεται σε Ευρώ 26.900 χιλιάδες. Επί των ακινήτων της θυγατρικής ZITOLUKS AD Skopje έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης συνολικής αξίας Ευρώ 11.362 χιλιάδες έναντι δανείων.

Στις προσθήκες της χρήσης 2016 που απεικονίζονται στα Οικόπεδα και Κτίρια της Εταιρίας περιλαμβάνεται το νέο ιδιόκτητο κέντρο διανομής της Εταιρίας στις εγκαταστάσεις της στο Πικέρμι, το οποίο τέθηκε σε λειτουργία τον Απρίλιο του 2016 και είχε συνολικό κόστος Ευρώ 2.304 χιλιάδες. Πρόκειται για ένα σύγχρονο κτίριο, που αποτελεί πλέον το βασικό κέντρο διανομής της Εταιρίας. Το κτίριο έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τις υψηλότερες προδιαγραφές λειτουργικότητας και ασφάλειας. Η λειτουργία του εξοικονομεί σημαντικό κόστος για την Εταιρία και συμβάλλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση πελατών.

12. Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα	Όμιλος
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2015	684
Πωλήσεις	(93)
Μεταφορές από / προς κτίρια	(97)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2015	494
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	263
Αποσβέσεις χρήσης	16
Πωλήσεις	(52)
Μεταφορά από γήπεδα, οικόπεδα, εξοπλισμό	(32)
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	195
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	299

Κόστος 1 Ιανουαρίου 2016	494
Πωλήσεις	-
Μεταφορές από / προς κτίρια	-
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2016	494
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	195
Αποσβέσεις χρήσης	11
Πωλήσεις	-
Μεταφορά από γήπεδα, οικόπεδα, εξοπλισμό	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	206
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	288

Επί των επενδύσεων σε ακίνητα έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης συνολικής αξίας Ευρώ 138 χιλιάδες.

13. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Όμιλος

Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σήματα	Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών	Έρευνα & ανάπτυξη	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2015	26.479	5.346	2.564	34.389
Προσθήκες χρήσης	-	447	-	447
Μεταφορές χρήσης	-	-	423	423
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2015	26.479	5.793	2.987	35.259
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	(809)	(4.848)	(1.221)	(6.878)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(358)	(631)	(989)
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	(809)	(5.206)	(1.852)	(7.867)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	25.670	587	1.135	27.392

Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σήματα	Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών	Έρευνα & ανάπτυξη	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2016	26.479	5.793	2.987	35.259
Προσθήκες χρήσης	10	340	161	511
Μεταφορές	-	145	374	519
Διαγραφές χρήσης	-	(97)	-	(97)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2016	26.489	6.181	3.522	36.192
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	(809)	(5.206)	(1.852)	(7.867)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(263)	(269)	(532)
Διαγραφές χρήσης	-	97	-	97
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	(809)	(5.372)	(2.121)	(8.302)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	25.680	809	1.401	27.890

Εταιρία

Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σήματα	Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών	Έρευνα & ανάπτυξη	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2015	26.420	4.866	2.524	33.810
Προσθήκες χρήσης	-	423	-	423
Μεταφορές	-	-	423	423
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2015	26.420	5.289	2.947	34.656
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2015	(750)	(4.480)	(1.183)	(6.413)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(332)	(629)	(961)
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2015	(750)	(4.812)	(1.812)	(7.374)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2015	25.670	477	1.135	27.282

Άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σήματα	Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών	Έρευνα & ανάπτυξη	Σύνολο
Κόστος 1 Ιανουαρίου 2016	26.420	5.289	2.947	34.656
Προσθήκες χρήσης	10	288	161	459
Μεταφορές	-	144	375	519
Διαγραφές χρήσης	-	(97)	-	(97)
Κόστος 31 Δεκεμβρίου 2016	26.430	5.625	3.482	35.537
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2016	(750)	(4.812)	(1.812)	(7.374)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(225)	(269)	(494)
Διαγραφές χρήσης	-	97	-	97
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2016	(750)	(4.940)	(2.081)	(7.771)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2016	25.680	685	1.401	27.766

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015, στα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία περιλαμβάνονται εμπορικά σήματα αναπόσβεστης αξίας Ευρώ 25.680 χιλιάδων περίπου με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής τα οποία αφορούν προϊόντα που εμπορεύονται στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης επί των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίστηκε βάσει υπολογισμού της εύλογης αξίας αυτών των στοιχείων, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο αποτίμησης εμπορικών σημάτων "Relief from Royalties". Η εύλογη αξία υπολογίστηκε βάσει εκτιμήσεων των προβλεπόμενων ταμειακών ροών, οι οποίες βασίζονται σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς (business plans), που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς για τα επί μέρους άυλα περιουσιακά στοιχεία. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε προεξοφλητικό επιτόκιο 10.1% , ποσοστό δικαιωμάτων ("royalties") 2.7% και ρυθμός αύξησης των ταμειακών ροών στο διηνεκές 1% και δεν προέκυψε ζημία απομείωσης.

14. Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρίες

Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρίες	Εταιρία	
	2016	2015
ZITOLUKS AD SKOPJE	5.471	5.471
ΣΥΝΟΛΟ	5.471	5.471

Σχετικά με την επένδυση της μητρικής στη θυγατρική εταιρία ZITOLUKS AD Skopje, διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού της θυγατρικής χρησιμοποιήθηκε η αξία χρήσης (value in use). Η αξία χρήσης υπολογίσθηκε βάσει εκτιμήσεων των προβλεπόμενων ταμειακών ροών, οι οποίες βασίζονται σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς (business plans), που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε προεξοφλητικό επιτόκιο 8.20% και ρυθμός ανάπτυξης των ταμειακών ροών στο διηνεκές 2%. Δεν προέκυψε ζημία απομείωσης.

Το Δεκέμβριο 2015, η Εταιρία εξαγόρασε το μερίδιο άλλου μετόχου της ZITOLUKS AD Skopje, αυξάνοντας τη συμμετοχή της σε 55.47% από 53.79%.

15. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Όμιλος

Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2015	2.822
Μερίδιο Ζημίας	(276)
Ζημίες απευθείας στην Καθαρή Θέση Συνδεδεμένης	(55)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31/12/2015	2.491
Μερίδιο Κερδών	307
Ζημίες απευθείας στην Καθαρή Θέση Συνδεδεμένης	(65)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31/12/2016	2.733

Εταιρία

Υπόλοιπο έναρξης χρήσης 1/1/2015	4.340
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31/12/2015	4.340
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31/12/2016	4.340

Οι συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις αφορούν στη συνδεδεμένη εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. (32,07%), για την οποία διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης. Για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού της συνδεδεμένης χρησιμοποιήθηκε η αξία χρήσεως (value in use). Η αξία χρήσης υπολογίσθηκε βάσει εκτιμήσεων των προβλεπόμενων ταμειακών ροών, οι οποίες βασίζονται σε χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς (business plans), που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς. Για τον έλεγχο απομείωσης χρησιμοποιήθηκε προεξοφλητικό επιτόκιο 6.57% (μέσος όρος) και ρυθμός ανάπτυξης των ταμειακών ροών στο διηνεκές 2%. Δεν προέκυψε ζημία απομείωσης.

ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.

Συνδεδεμένη Εταιρία Έδρα Θήβα	01/01/2016 -31/12/2016	01/01/2015 -31/12/2015
Ενεργητικό	84.566	86.755
Υποχρεώσεις	73.369	76.313
Καθαρή Θέση	11.197	10.442
Πωλήσεις	57.908	54.701
Κέρδη/(Ζημιές) Μετά Φόρων	956	(860)

Η εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. κατέχει 296.000 μετοχές της Μητρικής Εταιρίας, οι οποίες προήλθαν από καθολική μεταβίβαση περιουσίας απορροφούμενης εταιρίας. Η αξία κτήσης των εν λόγω μετοχών ανήλθε σε Ευρώ 1.417 χιλιάδες.

Επί των μετοχών που κατέχει η Εταιρία στην ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. έχει παραχωρήσει ενέχυρο προς εξασφάλιση ομολογιακού δανείου ύψους Ευρώ 28.9 εκατομμυρίων (βλέπε Σημείωση 26).

16. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Στις Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 687 χιλιάδων, το οποίο αφορά 80% συνολικής επιχορήγησης ύψους Ευρώ 859 χιλιάδων (Σημείωση 27), η οποία εγκρίθηκε προς καταβολή σύμφωνα με το ΦΕΚ 3134/29 9 2016. Η εγκριθείσα επιχορήγηση αφορά την ολοκλήρωση της Β' φάσης επιχειρηματικού σχεδίου της Εταιρίας που είχε υπαχθεί το 2006 στο πλαίσιο του Ν. 3299/2004.

Η πρώτη δόση (20%) της ανωτέρω εγκριθείσας επιχορήγησης ύψους Ευρώ 172 χιλιάδων εισπράχθηκαν τον Μάρτιο 2017 και περιλαμβάνεται στους Λοιπούς Χρεώστες.

17. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Πελάτες & λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Πελάτες	26.474	29.914	24.497	28.315
μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(7.236)	(4.807)	(6.187)	(3.901)
Σύνολο	19.238	25.107	18.310	24.414
Πρυκυλιωβυλές	133	113	63	77
Λοιποί χρεώστες	889	997	1.144	1.212
Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	71	103	71	53
Σύνολο	20.333	26.322	19.589	25.756

Κίνηση πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων αρχής χρήσης	(4.807)	(4.525)	(3.901)	(4.000)
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	100	749	100	749
Σχηματισμός νέας πρόβλεψης	(2.529)	(1.031)	(2.386)	(650)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων τέλους χρήσης	(7.236)	(4.807)	(6.187)	(3.901)

Για την έκθεση της Εταιρίας και του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο και για την πρόβλεψη για ζημιές απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων γίνεται αναφορά στη Σημείωση 33.1.2.

Η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων της χρήσης αφορά κυρίως την απομείωση των απαιτήσεων από τον Όμιλο Μαρινόπουλου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα της συμφωνίας εξυγίανσης που υπεγράφη τον Σεπτέμβριο 2016 μεταξύ του Ομίλου Μαρινόπουλου, της Ι&Σ Σκλαβενίτης Α.Ε.Ε και των πιστωτικών ιδρυμάτων και επικυρώθηκε τον Ιανουάριο 2017 με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Η εν λόγω συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει μεταξύ άλλων απομείωση κατά 50% των οφειλομένων από τον Όμιλο Μαρινόπουλου προς τους προμηθευτές του.

Στους Λοιπούς Χρεώστες περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 172 χιλιάδες, το οποίο αφορά δόση εγκριθείσας επιχορήγησης εισπρακτέα μέσα στην επόμενη χρήση, λόγω της υπαγωγής επενδυτικού σχεδίου της Εταιρίας στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν.3299/2004 (βλέπε Σημείωση 16).

18. Αποθέματα

Αποθέματα	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Εμπορεύματα	239	234	135	145
Πρώτες & βοηθητικές ύλες	5.586	6.039	3.765	3.329
Μείον: Πρόβλεψη απαξιωμένων αποθεμάτων	(609)	(593)	(8)	(8)
Έτοιμα προϊόντα	2.471	2.813	2.163	2.517
Μείον: Πρόβλεψη έτοιμων προϊόντων	(3)	(13)	(3)	(13)
Σύνολο	7.684	8.480	6.052	5.970

Κίνηση πρόβλεψης απαξιωμένων & βραδέως κινούμενων αποθεμάτων αρχής	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Πρόβλεψη αποθεμάτων αρχή έτους	(606)	(832)	(21)	(178)
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	21	226	21	157
Σχηματισμός νέας πρόβλεψης	(27)	-	(11)	-
Πρόβλεψη αποθεμάτων τέλους έτους	(612)	(606)	(11)	(21)

Επί των αποθεμάτων της θυγατρικής ZITOLUKS AD Skopje έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης συνολικής αξίας Ευρώ 268 χιλιάδες.

19. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Ταμειακά διαθέσιμα & ταμειακά ισοδύναμα	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Ταμείο	108	72	107	71
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	8.342	9.481	8.226	9.399
Σύνολο	8.450	9.553	8.333	9.470

Από τις ανωτέρω βραχυπρόθεσμες καταθέσεις του Ομίλου, Ευρώ 8.089 χιλιάδες (2015: Ευρώ 9.229 χιλιάδες) τηρούνται σε τράπεζες εξωτερικού και οι υπόλοιπες σε υποκαταστήματα Ελληνικών τραπεζών.

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρίας στον κίνδυνο διακύμανσης επιτοκίου αναλύονται στη Σημείωση 33.

Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στις 28 Ιουνίου 2015, οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία και επιβλήθηκαν κεφαλαιακοί έλεγχοι. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20 Ιουλίου 2015, ενώ μέρος των κεφαλαιακών ελέγχων (όριο ανάληψης καταθέσεων, περιορισμοί στην μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό κλπ.) παραμένει σε ισχύ έως σήμερα.

20. Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (Χρεόγραφα)	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Μετοχές εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Σκοπίων	16	12	-	-
Σύνολο	16	12	-	-

Οι μετοχές εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Σκοπίων αποτιμήθηκαν με βάση τις τιμές κλεισίματος την 31/12/2016 άρα βάσει εισροών Επιπέδου 1 στην ιεραρχία της εύλογης αξίας.

21. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατηγοριοποιημένα ως κατεχόμενα προς πώληση

Αφορούν κτιριακές εγκαταστάσεις & εξοπλισμό της θυγατρικής εταιρίας ZITOLUKS AD Skopje τα οποία δεν χρησιμοποιούνται και αναμένεται να πουληθούν σε εύλογο χρονικό διάστημα, όπως προκύπτει από τις σχετικές γνωστοποιήσεις της Διοίκησης της εταιρίας και τις αντίστοιχες προσφορές που έχουν ήδη ληφθεί. Τα πάγια αυτά αποτιμήθηκαν στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και του ιστορικού κόστους κτήσης. Η εύλογη αξία επιμετρήθηκε με τη χρήση διαθέσιμων παρατηρήσιμων συναλλαγών στην αγορά και άρα εισροών Επιπέδου 2 στην ιεραρχία της εύλογης αξίας.

22. Μετοχικό Κεφάλαιο και Μετοχές Υπέρ το άρτιο

Το ολοσχερώς καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρίας αποτελείται από 49.806.356 κοινές ανώνυμες μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 1,5 εκάστη και ανέρχεται σε Ευρώ 74.709.

Η Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτιο προέρχεται κατά Ευρώ 9.399 χιλιάδες ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης διά απορροφήσεως της μητρικής με την εταιρία Δάφνος Α.Ε., η οποία πραγματοποιήθηκε το έτος 2014. Το ανωτέρω ποσό αποτελεί την διαφορά που προέκυψε κατά τον συμψηφισμό της συμμετοχής της απορροφούμενης στην απορροφούσα με την ταυτόχρονη ακύρωση των μετοχών της απορροφούμενης που απέκτησε η απορροφούσα ως ίδιες μετοχές κατόπιν της απορροφήσεως. Το υπόλοιπο ποσό Ευρώ 1.854 χιλιάδες προέρχεται από αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου σε προηγούμενες χρήσεις με τιμή διάθεσης μεγαλύτερη από την ονομαστική αξία των μετοχών.

23. Αποθεματικά

Αποθεματικά	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Μη διανεμόμενα αποθεματικά	13.025	13.025	5.817	5.817
Διανεμόμενα αποθεματικά	2.049	2.049	2.049	2.049
Σύνολο	15.074	15.074	7.866	7.866

α) Μη διανεμόμενα αποθεματικά

Τα μη Διανεμόμενα Αποθεματικά αφορούν κυρίως την υπεραξία που είχε προκύψει με βάση την εκτίμηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920 ύψους Ευρώ 4.244 χιλιάδες κατά την απόσχιση του βιομηχανικού και εμπορικού κλάδου της εταιρίας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ Α.Β.Ε.Ε.».

Το υπόλοιπο μέρος των Μη Διανεμόμενων Αποθεματικών αφορά το Τακτικό Αποθεματικό ύψους Ευρώ 1.573 που σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Κ.Ν.2190/1920, άρθρα 44 και 45), κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το Τακτικό Αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για

κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Τα μη διανεμόμενα αποθεματικά της θυγατρικής ZITOLUKS AD Skopje ύψους Ευρώ 7.208 χιλιάδες αφορούν αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων (κυρίως οικοπέδων).

β) Διανεμόμενα αποθεματικά

Τα Διανεμόμενα Αποθεματικά αφορούν τα έκτακτα και αφορολόγητα αποθεματικά.

Τα Έκτακτα Αποθεματικά περιλαμβάνουν ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν δημιουργηθεί με αποφάσεις Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό κατόπιν σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν σχηματιστεί βάσει διατάξεων της Ελληνικής Νομοθεσίας. Τα ανωτέρω έκτακτα αποθεματικά έχουν σχηματιστεί από φορολογηθέντα κέρδη και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται σε περαιτέρω φορολόγηση σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους.

Τα αφορολόγητα και τα ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά σχηματίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας από αφορολόγητα ή ειδικώς φορολογηθέντα έσοδα και κέρδη. Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν ή να διανεμηθούν με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

24. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Αναβαλλόμενη φορολογία - απαίτηση / (υποχρέωση)	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	60	87	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(7.709)	(9.073)	(7.709)	(9.073)
Σύνολο	(7.649)	(8.986)	(7.709)	(9.073)

Κίνηση αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Υπόλοιπο αρχής	(8.986)	(8.300)	(9.073)	(8.388)
Πίστωση / (Χρέωση) στα αποτελέσματα της χρήσης	1.446	(666)	1.473	(665)
Χρέωση στα λοιπά συνολικά έσοδα	(109)	(20)	(109)	(20)
Υπόλοιπο τέλους	(7.649)	(8.986)	(7.709)	(9.073)

Όμιλος

Αναβαλλόμενη φορολογία - απαίτηση	Ενσώματες & Ασώματες ακίνητοποιήσεις και αποσβέσεις αυτών	Προβλέψεις επισφαλειών	Αποζημίωση προσωπικού	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	(55)	(10)	5	148	88
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα χρήσης	55	39	(5)	(90)	(1)
31 Δεκεμβρίου 2015	-	29	-	58	87
1 Ιανουαρίου 2016	-	29	-	58	87
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα χρήσης	-	(29)	-	2	(27)
31 Δεκεμβρίου 2016	-	-	-	60	60

Όμιλος και Εταιρία

Αναβαλλόμενη φορολογία (υποχρέωση)	Ενσώματες & Ασώματες ακίνητοποιήσεις και αποσβέσεις αυτών	Προβλέψεις επισφαλειών	Αποζημίωσης προσωπικού	Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2015	(14.135)	1.255	585	-	3.907	(8.388)
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα χρήσης	(1.181)	86	85	-	345	(665)
(Χρέωση) / Πίστωση στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	(20)	-	-	(20)
31 Δεκεμβρίου 2015	(15.316)	1.341	650	-	4.252	(9.073)
1 Ιανουαρίου 2016	(15.316)	1.341	650	-	4.252	(9.073)
(Χρέωση) / Πίστωση στα αποτελέσματα χρήσης	71	663	(8)	960	(213)	1.473
(Χρέωση) / Πίστωση στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	-	-	(109)	-	-	(109)
31 Δεκεμβρίου 2016	(15.245)	2.004	533	960	4.039	(7.709)

25. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Όμιλος

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	2016	2015
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	1.922	2.328

Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	2016	2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	164	167
Τόκος στην υποχρέωση	47	45
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού εργασίας	1.475	369
Κανονικό έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	1.686	581

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	2016	2015
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	2.328	2.337
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.717)	(515)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	1.686	581
Αναταξινομήσεις ΔΛΠ 19	(375)	(75)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	1.922	2.328

Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	2016	2015
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	2.328	2.337
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	164	167
Τόκος στην υποχρέωση	47	45
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.717)	(515)
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού εργασίας	1.475	369
Αναλογιστικό (κέρδος)	(375)	(75)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	1.922	2.328

Εταιρία

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	2016	2015
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	1.839	2.240

Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	2016	2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	157	163
Τόκος στην υποχρέωση	45	43
Κόστος προμηθευτών	-	-
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού εργασίας	1.435	369
Κανονικό έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	1.637	575

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	2016	2015
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	2.240	2.251
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.663)	(515)
Αναταξινομήσεις Δ.Λ.Π. 19	(375)	(71)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα	1.637	575
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	1.839	2.240

Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	2016	2015
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	2.240	2.251
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	157	163
Τόκος στην υποχρέωση	45	43
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(1.663)	(515)
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού εργασίας	1.435	369
Αναλογιστικό (κέρδος)	(375)	(71)
Κόστος προυπηρεσίας	-	-
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	1.839	2.240

Το κόστος περικοπών / διακανονισμών / τερματισμού εργασίας της τρέχουσας χρήσης για την Εταιρία, αφορά κατά κύριο λόγο την υλοποίηση του προγράμματος εθελουσίας εξόδου, το οποίο σχετίζεται με την δημιουργία νέας μονάδας παραγωγής φρυγανιάς στο εργοστάσιο της, στην Χαλκίδα.

Η Εταιρία πραγματοποίησε αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό των προβλέψεων με την μέθοδο Projected Unit Credit.

Βασικές παραδοχές	2016	2015
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,50%	2,00%
Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού	1,75%	2,10%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	3,00%
Μέση ετήσια μακροχρόνια απόλυση	1,67%	1,50%
Οικειοθελής αποχώρηση	1,00%	1,00%

26. Δανειακές υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	32.969	39.000	31.918	37.392
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18.862	17.033	13.221	11.655
Συνολικές δανειακές υποχρεώσεις	51.831	56.033	45.139	49.047

Το σύνολο των Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	29.401	33.803	28.390	32.195
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	3.568	5.197	3.528	5.197
Σύνολο	32.969	39.000	31.918	37.392

Το σύνολο των Βραχυπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύεται ως ακολούθως:

	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Τραπεζικός δανεισμός	13.182	13.503	7.551	8.125
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός πληρωτέος την επόμενη χρήση	4.000	2.000	4.000	2.000
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.680	1.530	1.670	1.530
Σύνολο	18.862	17.033	13.221	11.655

Για την Εταιρία, στις Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις περιλαμβάνεται τραπεζικό δάνειο ποσού Ευρώ 5.000 χιλιάδων αόριστης διάρκειας το οποίο όμως ανανεώνεται σε τακτική βάση. Συνεπώς, δε θα

καταστεί πληρωτέο στην επόμενη χρήση. Επίσης, περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 2.351 χιλιάδων το οποίο αφορά υποχρεώσεις από εκχωρήσεις απαιτήσεων factoring χωρίς αναγωγή από τον Όμιλο Μαρινόπουλου. Η Εταιρία αναχρηματοδότησε την ανωτέρω υποχρέωση με ισόποσο μακροπρόθεσμο δάνειο που υπεγράφη τον Απρίλιο 2017.

Οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	Υπόλοιπο
Νόμισμα δανείων	2016
Δανεισμός σε Ευρώ	45.139
Δανεισμός σε Δηνάριο Π.Γ.Α.Μ.	6.692
Σύνολο Δανειακών Υποχρεώσεων	51.831

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων της Εταιρίας και του Ομίλου καθώς και οι ελάχιστες πληρωμές των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ημερομηνίες λήξης μακροπρόθεσμων δανείων	2016	2015	2016	2015
Μεταξύ 1 & 2 έτη	5.011	5.608	4.000	4.000
Μεταξύ 2 & 5 έτη	24.390	28.195	24.390	28.195
Πάνω από 5 έτη	-	-	-	-
Σύνολο	29.401	33.803	28.390	32.195

Ημερομηνίες λήξης χρηματοδοτικών μισθώσεων	2016	2015	2016	2015
Μέχρι 1 έτος	1.936	1.879	1.926	1.879
Μεταξύ 1 & 2 έτη	1.920	1.903	1.908	1.903
Μεταξύ 2 & 5 έτη	1.882	3.761	1.854	3.761
Σύνολο	5.738	7.543	5.688	7.543
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(490)	(816)	(490)	(816)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	5.248	6.727	5.198	6.727

Την 5^η Μαΐου 2015, η Εταιρία υπόγραψε σύμβαση εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου με τις ανώνυμες τραπεζικές εταιρίες «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ», «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ», «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E.» και «ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.», συνολικής ονομαστικής αξίας (κεφαλαίου) είκοσι οκτώ εκατομμυρίων εννιακοσίων χιλιάδων Ευρώ (Ευρώ 28.900.000).

Το επιτόκιο του δανείου είναι κυμαινόμενο βάσει του Ευρίβι εξαμήνου πλέον προσαύξησης, όπως καθορίζεται με βάση την υπογεγραμμένη σύμβαση.

Η Εταιρία έχει αναλάβει έναντι των τραπεζών, υποχρεώσεις οικονομικής φύσεως που πρέπει να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια του Ομολογιακού Δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, εκτός εάν προηγουμένως συναινέσει εγγράφως διαφορετικά η πλειοψηφία των Ομολογιούχων.

27. Ληφθείσες Επιχορηγήσεις

Οι Επιχορηγήσεις έχουν ληφθεί ως επιδότηση των επενδυτικών σχεδίων της Εταιρίας.

Όμιλος και Εταιρία

Επιχορηγήσεις	2016	2015
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	830	948
Μεταφορά στα αποτελέσματα	(118)	(118)
Νέα εγκριθείσα επιχορήγηση	859	-
Σύνολο	1.571	830

28. Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις ποσού Ευρώ 242 χιλιάδων αφορούν κυρίως στην πρόβλεψη για τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων των εταιριών που συμμετέχουν στην ενοποίηση με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης (βλέπε Σημείωση 31).

29. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Προμηθευτές	24.524	25.397	24.115	23.676
Δουλεμένα έξοδα	2.910	3.200	2.620	2.995
Ασφαλιστικοί οργανισμοί & λοιποί φόροι - τέλη	1.095	1.507	979	1.441
Λοιπές υποχρεώσεις	722	697	507	491
Σύνολο	29.251	30.801	28.221	28.603

Για την Εταιρία, στους προμηθευτές περιλαμβάνεται ποσό Ευρώ 1.126 χιλιάδων προς την θυγατρική εταιρία ZITOLUKS AD Skorje και λοιπές συνδεδεμένες εταιρίες (βλέπε Σημείωση 32).

Η έκθεση της Εταιρίας και του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας που σχετίζεται με τους λογαριασμούς υποχρεώσεων αναλύεται στη Σημείωση 33.

30. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Ανάλυση τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Φόροι - τέλη αμοιβών προσωπικού	449	441	449	441
Φόροι - τέλη αμοιβών τρίτων	10	13	10	13
Λοιποί φόροι - τέλη	371	246	371	246
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος	30	209	-	209
Υποχρεώσεις από προκαταβολή φόρου εισοδήματος	-	(3)	-	(3)
Φ.Π.Α	14	5	14	5
Σύνολο	874	911	844	911

31. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

31.1 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η Εταιρία δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010. Για τον λόγο αυτό έχει διενεργήσει πρόβλεψη ύψους Ευρώ 242 χιλιάδων. Για τις διαχειριστικές χρήσεις του 2011 έως και 2013 η Εταιρία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82, § 5 του νόμου 2238/1994 και έλαβε πιστοποιητικά με σύμφωνη γνώμη. Επίσης για τις διαχειριστικές χρήσεις του 2014 και 2015 η Εταιρία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65 Α του νόμου 4174/2013 και έλαβε πιστοποιητικά με σύμφωνη γνώμη.

Τέλος, για την κλειόμενη χρήση του 2016 η Εταιρία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65 Α του νόμου 4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά την δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της χρήσης του 2016. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας.

Όσον αφορά τη θυγατρική και τη συνδεμένη εταιρία, δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις παρακάτω χρήσεις και υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσανξήσεων, κατά το χρόνο που αυτές θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Για τη συνδεμένη εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. βρίσκεται σε εξέλιξη η εργασία διασφάλισης φορολογικής συμμόρφωσης της χρήσης 2016 από τον τακτικό ελεγκτή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65§Α του Ν. 4174/2013. Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι οι τυχόν πρόσθετοι φόροι και επιβαρύνσεις που πιθανόν να προκύψουν κατά την διενέργεια των φορολογικών ελέγχων των παρακάτω αναφερόμενων ανέλεγκτων χρήσεων δε θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη λειτουργία της Εταιρίας ή του Ομίλου.

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.	2008 - 2010
ZITOLUKS AD Skopje	2014 - 2016

31.2 Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρία βρίσκεται σε δικαστική διαμάχη με παλιούς μετόχους της εταιρίας «ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ELITE Α.Ε.» σχετικά με την αγορά από την Εταιρία 2.590.411 μετοχών της «ΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ELITE Α.Ε.», που πραγματοποιήθηκε το 2003. Οι επίδικες μετοχές βρίσκονται σε καθεστώς μεσεγγύησης μέχρις ότου επιλυθεί η ανωτέρω επίδικη διαφορά. Παράλληλα, εκκρεμεί έφεση των ανωτέρω αντιδίκων της Εταιρίας σχετικά με διεκδικούμενη αποζημίωση από την Εταιρία και μετόχους της. Εκτιμάται ότι και οι δύο υποθέσεις θα λήξουν προς το συμφέρον της Εταιρίας και δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία υποθέσεις καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρίας και δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη.

Για τις υπόλοιπες εταιρίες του Ομίλου, δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες να εκκρεμούν αποφάσεις διαιτητικών ή δικαστικών αρχών, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση των εταιριών του Ομίλου, και να μην έχει γίνει αντίστοιχη πρόβλεψη.

32. Συναλλαγές με συνδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές της Εταιρίας και του Ομίλου με τα συνδεμένα εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. που περιλαμβάνεται στην ενοποίηση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης έχουν ως ακολούθως:

Ενδοεταιρικές συναλλαγές	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
- Αγορές	4.571	4.819	4.559	4.819
- Υποχρεώσεις	136	160	136	160

Οι συναλλαγές της Εταιρίας με τη θυγατρική ZITOLUKS AD Skopje που απαλείφονται σε επίπεδο Ομίλου έχουν ως ακολούθως:

	2016	2015
- Πωλήσεις	1.251	1.365
- Αγορές	546	490
- Απαιτήσεις	1.719	1.895
- Υποχρεώσεις	990	952

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι συναλλαγές των συνδεμένων με τον Όμιλο εταιριών οι οποίες δεν συμμετέχουν στην ενοποίηση.

Επωνυμία συνδεμένου μέρους ποσά σε Ευρώ χιλ.	ΠΩΛΗΣΕΙΣ		ΑΓΟΡΕΣ	
	2016	2015	2016	2015
ΠΑΛΑΣ Α.Τ.Ε.	-	-	160	160
ΑΓΑΝ Α.Ε.	2.841	2.669	221	170
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΙΚΕΡΜΙ Α.Ε.	-	-	-	-
ΦΑΓΕ Α.Ε.	10.369	8.752	-	76
ΦΑΓΕ U.S.A	3.260	3.464	-	-
ΕΒΓΑ Α.Ε.	3.861	2.869	171	103

	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
	2016	2015	2016	2015
ΠΑΛΑΣ Α.Τ.Ε.	221	269	-	-
ΑΓΑΝ Α.Ε.	1.496	1.386	-	27
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΙΚΕΡΜΙ Α.Ε.	167	147	1	4
ΦΑΓΕ Α.Ε.	-	2.160	2	6
ΦΑΓΕ U.S.A	305	403	-	-
KARAT BULGARIA LTD	14	14	-	-
ΕΒΓΑ Α.Ε.	6.280	5.955	-	-
LEKEREN HOLDINGS LTD	-	-	5.100	5.100

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν αμείβονται γι' αυτή την ιδιότητα τους. Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και των βασικών διευθυντικών στελεχών, οι οποίες προέρχονται από τις εταιρίες που συμμετέχουν στην ενοποίηση ανήλθαν σε Ευρώ 929 χιλιάδες περίπου για τη οικονομική χρήση 2016 και σε Ευρώ 1.000 χιλιάδες για το 2015 ενώ οι αντίστοιχες αμοιβές για την Εταιρία ανέρχονται σε Ευρώ 747 χιλιάδες για το 2016 και σε Ευρώ 796 χιλιάδες για το 2015.

33. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα

33.1 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κυριότερους κινδύνους και παράγοντες αβεβαιότητας στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος και η Εταιρία, καθώς και τις διαδικασίες για τη μέτρηση και διαχείριση των κινδύνων αυτών.

33.1.1 Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μικρό μέρος όμως των αγορών του Ομίλου γίνεται σε Δολάριο Αμερικής. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δε συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Η Εταιρία έχει συμμετοχή σε θυγατρική εταιρία που δραστηριοποιείται σε χώρα της αλλοδαπής (Π.Γ.Δ.Μ.), της οποίας τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 10% περίπου των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου. Τέλος, ο Όμιλος κατέχει ταμειακά διαθέσιμα ύψους Ευρώ 5.033 με 31 Δεκεμβρίου 2016 (31 Δεκεμβρίου 2015: Ευρώ 4.951) σε Ελβετικό Φράγκο. Δεδομένου ότι ο Όμιλος και η Εταιρία δεν εκτίθενται σε σημαντικό Συναλλαγματικό κίνδυνο, δεν παρατίθεται ανάλυση ευαισθησίας για το σκοπό αυτό.

(ii) Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Η Εταιρία και ο Όμιλος εκτίθενται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών. Η κερδοφορία της Εταιρίας και του Ομίλου μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Η βασική πρώτη ύλη, δηλαδή το σιτάρι, αποτελεί το βασικό παράγοντα κόστους παραγωγής για τις εταιρίες του κλάδου. Το σιτάρι διαπραγματεύεται χρηματιστηριακά στο εξωτερικό και η διαμόρφωση της τιμής του είναι αποτέλεσμα της διεθνούς προσφοράς και ζήτησης. Οι καιρικές συνθήκες επιδρούν άμεσα στην ποσότητα των παραγόμενων σιτηρών και συνεπώς καθορίζουν την προσφορά. Εν αντιθέσει, η ζήτηση κινείται σε σταθερά επίπεδα. Κατά συνέπεια σε περιόδους καλής παραγωγής, οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ σε περιόδους με κακές καιρικές συνθήκες (π.χ. βροχή κατά τη συγκομιδή ή ξηρασία στους μήνες ωρίμανσης των δημητριακών), διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα λόγω μειωμένης παραγωγής. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δε μετακυλύονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Ενδεικτικά παραθέτουμε τα ποσοστά επί συνόλου των πρώτων υλών:

Α' ΥΛΕΣ	
ΑΛΕΥΡΑ	57,77%
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ & ΣΠΟΡΟΙ	2,78%
ΛΙΠΑΡΑ	11,28%
ΣΑΚΧΑΡΑ ΓΛΥΚΑΝΤΙΚΑ	8,07%
ΚΑΚΑΟ ΚΑΦΕΣ ΣΟΚΟΛΑΤΑ	5,57%
ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ & ΑΥΓΑ	2,00%
ΓΕΜΙΣΕΙΣ	1,70%
ΦΡΟΥΤΑ & ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	0,45%
ΚΑΡΥΚΕΥΜΑΤΑ & ΓΕΥΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	0,66%
ΦΥΣΙΚΑ & ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ	8,05%
ΑΡΩΜΑΤΑ	1,55%
ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ	0,05%
ΛΟΙΠΕΣ Α ΥΛΕΣ	0,07%
Σύνολο Α' υλών	100%

(iii) Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας και του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια ως προς το EURIBOR. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Οι εταιρίες του Ομίλου χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους καθώς και τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα της Εταιρίας και του Ομίλου.

33.1.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικών απωλειών για την Εταιρία και τον Όμιλο, εάν ένας πελάτης ή ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος, σε συναλλαγή με χρηματοοικονομικό μέσο, αποτύχει να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από απαιτήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου από τους πελάτες. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

Σημείωση	Όμιλος		Εταιρία	
	2016	2015	2016	2015
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	16	744	204	721
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	17	20.333	26.322	19.589
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	20	16	12	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	19	8.450	9.533	8.333
		29.543	36.071	28.643
				35.390

Εμπορικές απαιτήσεις

Η Εταιρία και ο Όμιλος έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από τον Όμιλο και την Εταιρία που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως εμπορικό κίνδυνο. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρία καταχωρούν πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση των υφιστάμενων ζημιών σχετικά με τις απαιτήσεις. Η πρόβλεψη απομείωσης αποτελείται από προβλέψεις που αφορούν σε συγκεκριμένους πελάτες. Το συνολικό τμήμα της πρόβλεψης απομείωσης καθορίζεται βάσει ιστορικών στοιχείων στατιστικών πληρωμής για παρόμοιους πελάτες. Ένας λογαριασμός πρόβλεψης χρησιμοποιείται για να καταγράψει τις ζημίες απομείωσης εκτός αν ο Όμιλος και η Εταιρία θεωρούν ότι καμία αποκατάσταση του οφειλόμενου απομειωμένου ποσού δεν είναι δυνατή, οπότε τα ποσά θεωρούνται μη ανακτήσιμα και διαγράφονται άμεσα έναντι των αντίστοιχων λογαριασμών πελατών, και λαμβάνοντας υπ' όψη την ισχύουσα νομοθεσία.

Η παλαιότητα των εμπορικών απαιτήσεων και η σχετική πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

	Όμιλος				Εταιρία			
	Συνολικό ποσό	Από μείωση	Συνολικό ποσό	Από μείωση	Συνολικό ποσό	Από μείωση	Συνολικό ποσό	Από μείωση
	2016	2016	2015	2015	2016	2016	2015	2015
Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	20.333	-	26.322	-	19.589	-	25.756	-
Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	7.236	(7.236)	4.807	(4.807)	6.187	(6.187)	3.901	(3.901)
	27.569	(7.236)	31.129	(4.807)	25.776	(6.187)	29.657	(3.901)

Για την κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης αναφορικά με τις απαιτήσεις, γίνεται αναφορά στη Σημείωση 17.

Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος και η Εταιρία κατέχουν χρηματικά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα ύψους Ευρώ 8.450 χιλ. (2015: Ευρώ 9.553 χιλ.) και Ευρώ 8.333 χιλ. (2015: Ευρώ 9.470 χιλ.) αντίστοιχα, που αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση τους στον κίνδυνο αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

33.1.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ότι ο Όμιλος και η Εταιρία θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τους, οι οποίες διακανονίζονται με την παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες. Η χρονική ανάλυση των ταμειακών εκροών αναφορικά με τις υποχρεώσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναφέρεται στον κάτωθι πίνακα:

	Όμιλος					
	Λογιστική αξία	Συμβατικές Ταμειακές Ροές	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Πάνω από 5 έτη
Δανεισμός	51.831	56.908	20.793	7.713	28.402	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	29.251	29.251	29.251	-	-	-
Σύνολο 31/12/2016	81.082	86.159	50.044	7.713	28.402	-
Δανεισμός	56.033	63.329	19.155	7.980	36.194	-
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	30.801	30.801	30.801	-	-	-
Σύνολο 31/12/2015	86.834	94.130	49.956	7.980	36.194	-

Στη Σημείωση 26 αναλύονται περαιτέρω οι δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρίας και του Ομίλου.

33.1.4 Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου

Ο στόχος του Ομίλου και της Εταιρίας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου, είναι να διασφαλίσουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους με σκοπό την παροχή αποδόσεων στους μετόχους και οφέλη στους άλλους ενδιαφερόμενους και να διατηρούν μια βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσουν το κόστος κεφαλαίου. Ο Όμιλος και η Εταιρία παρακολουθούν μηνιαία τις δραστηριότητές που παράγονται από τις λειτουργίες τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις κεφαλαιουχικές τους ανάγκες. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν μακροπρόθεσμο δανεισμό και λειτουργικές ταμειακές ροές για την εκπλήρωση των αναγκών τους σε κεφάλαια.

Σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο περί ανωνύμων εταιρειών οι επιχειρήσεις οφείλουν να μεταφέρουν τουλάχιστον το 5% των ετήσιων κερδών τους, όπως απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις σε τακτικό αποθεματικό, έως ότου το αποθεματικό αυτό ανέλθει σε ύψος ίσο με το ένα τρίτο του μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δε δύναται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια ζωής έκαστης εταιρίας, δύναται όμως να χρησιμοποιηθεί για τον συμψηφισμό ζημίας.

Η Ελληνική εταιρική νομοθεσία έχει συγκεκριμένους περιορισμούς στην καταβολή μερισμάτων και τη διατήρηση ορισμένων υποχρεωτικών αποθεματικών.

Τέλος, βάσει της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, οι εταιρείες απαιτείται να διατηρούν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων τους στο 50% τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εάν τα ίδια κεφάλαια μειωθούν κάτω από αυτό το επίπεδο, το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση των Μετόχων μέσα σε έξι μήνες μετά από το τέλος της χρήσης για να αποφασίσει τις πλέον κατάλληλες ενέργειες.

33.1.5 Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Στα πλαίσια της προαναφερθείσας ανάλυσης, ο Όμιλος έχει αξιολογήσει τις τυχόν επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν στη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων λόγω της παρούσας μακροοικονομικής κατάστασης και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Κατά την διάρκεια του 2016, η Ελληνική οικονομία παρέμεινε σε στασιμότητα ακολουθώντας μια περίοδο εξομάλυνσης μετά από τις δυσμενείς εξελίξεις της επιβολής κεφαλαιακών ελέγχων τον Ιούνιο του 2015. Παρά ταύτα, η διατήρηση των φορολογικών πιέσεων και η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα σε σχέση με το δανειακό πρόγραμμα, συνέχισαν να επηρεάζουν αρνητικά τον κλάδο του λιανεμπορίου και ειδικότερα των τροφίμων όπου δραστηριοποιείται η Εταιρία. Επιπρόσθετα, οι εξελίξεις στον Όμιλο Μαρινόπουλου επηρέασαν δυσμενώς τον κλάδο του οργανωμένου λιανεμπορίου, με αποτέλεσμα την μείωση των όγκων πωλήσεων και των πιέσεων στις τιμές πώλησης.

Στις αρχές του 2017 η αβεβαιότητα που δημιουργεί η εκκρεμότητα της αξιολόγησης του προγράμματος και η αναβολή πιθανών θετικών επιδράσεων που μπορούν να επέλθουν όταν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, κυρίως στις συνθήκες ρευστότητας, επηρεάζουν το οικονομικό περιβάλλον. Επιπλέον, το διαθέσιμο εισόδημα συμπιέζεται ακόμα περισσότερο μετά την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και της επικείμενης περαιτέρω μείωσης των συντάξεων. Σημαντική επίπτωση αναμένεται να έχουν και οι γενικότερες ανακατατάξεις στο οργανωμένο λιανεμπόριο σε συνέχεια των εξελίξεων του σχεδίου διάσωσης του Ομίλου Μαρινόπουλου.

Η Διοίκηση του Ομίλου, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

33.2 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων

(i) Λογιστική κατάταξη και εύλογες αξίες

Η Εταιρία και ο Όμιλος κατατάσσουν τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων και των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών μέσων. Η Εταιρία και ο Όμιλος κατατάσσουν τις μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην κατηγορία των λοιπών υποχρεώσεων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, καθώς και των λογιστικών μεγεθών που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και τα επίπεδα αυτών στην ιεραρχία εύλογων αξιών, παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα.

Ο πίνακας που παρατίθεται κατωτέρω δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για τις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, όταν η λογιστική τους αξία συμπίπτει κατά προσέγγιση με την εύλογη αξία.

Όμιλος

	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επίπεδο Ιεραρχίας 1	Επίπεδο Ιεραρχίας 2	Επίπεδο Ιεραρχίας 3
31 Δεκεμβρίου 2016					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	744				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	20.262				
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	8.450				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	16	16	16		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Δανειακές υποχρεώσεις	51.831				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26.341				
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	874				
31 Δεκεμβρίου 2015					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	204				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	26.219				
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	9.553				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12	12	12		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Δανειακές υποχρεώσεις	56.033				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27.601				
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	911				

Εταιρία

31 Δεκεμβρίου 2016	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επίπεδο Ιεραρχίας 1	Επίπεδο Ιεραρχίας 2	Επίπεδο Ιεραρχίας 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	721				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	19.518				
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	8.333				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Δανειακές υποχρεώσεις	45.139				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25.601				
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	844				

31 Δεκεμβρίου 2015	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Επίπεδο Ιεραρχίας 1	Επίπεδο Ιεραρχίας 2	Επίπεδο Ιεραρχίας 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	164				
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	25.703				
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	9.470				
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία					
Δανειακές υποχρεώσεις	49.047				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25.608				
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	911				

(ii) Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Διάφορες λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου απαιτούν τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας για τα χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού του Ομίλου και της Εταιρίας που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, δε διαφέρουν σημαντικά από τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης

Η Εταιρία συνεχίζοντας και επεκτείνοντας το επενδυτικό της πρόγραμμα προχωρεί στην δημιουργία νέας μονάδας παραγωγής φρυγανιάς στο εργοστάσιο Χαλκίδας. Η συγκεκριμένη επένδυση έχει ύψος περίπου Ευρώ 20 εκατ. και αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί στις αρχές του 2018. Η Εταιρία έχει ήδη ξεκινήσει τις

απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες και έχει συνάψει σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης με την Εθνική Leasing ποσού Ευρώ 17 εκατ. Η λειτουργία της νέας γραμμής παραγωγής θα δημιουργήσει νέες προοπτικές ανάπτυξης για την ELBISCO, αυξάνοντας την παραγωγική της δυναμικότητα στη φρυγανιά. Οι πρόσθετες ποσότητες παραγωγής θα κατευθυνθούν σε εξαγωγές, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες συνεργασίας με μεγάλες εταιρίες και αλυσίδες λιανεμπορίου. Τα επιχειρησιακά οφέλη και οι δυνατότητες που θα προκύψουν από την επένδυση θα επιτρέψουν στην Εταιρία να διατηρήσει την ηγετική θέση της στην εγχώρια αγορά φρυγανιάς, να ενισχύσει μακροπρόθεσμα την ανάπτυξη και την κερδοφορία της μέσω των εξαγωγών και να διασφαλίσει τις θέσεις εργασίας των ανθρώπων της. Τον Μάιο του 2017 η Εταιρία εισέπραξε από την εταιρία Ελληνικές Υπεραγορές Σκλαβενίτης ΑΕΕ το 50% των εμπορικών απαιτήσεών της από τον Όμιλο Μαρινόπουλου ύψους Ευρώ 2.6 εκατ..

ΠΙΚΕΡΜΙ, 22 Μαΐου 2017

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ &
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΠΑΜΑΝΤΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ
Α.Δ.Τ. Σ 641584

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ

ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Α.Δ.Τ Χ 548272

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Α.Δ.Τ Φ 255213

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Α.Μ. ΑΔΕΙΑΣ 0069886 Α΄ ΤΑΞΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

«ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31/12/2016

Κύριοι μέτοχοι,

Στην έκθεση που ακολουθεί παρουσιάζονται οι επιδόσεις του Ομίλου της «ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ» (η «Εταιρία») και της θυγατρικής της (μαζί ο «Όμιλος») κατά την οικονομική χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και οι κυριότεροι κίνδυνοι που προβλέπεται ότι θα αντιμετωπίσει στην τρέχουσα χρήση.

1. Απολογισμός της οικονομικής χρήσης που έληξε στις 31/12/2016

1.1. Σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση που έληξε στις 31/12/2016 και η επίδραση αυτών στις ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

- 1.1.1.** Τον Απρίλιο του 2016 τέθηκε σε λειτουργία το νέο ιδιόκτητο κέντρο διανομής της Εταιρίας, στις εγκαταστάσεις της στο Πικέρμι, συνολικού κόστους Ευρώ 2.304χιλ. Πρόκειται για ένα σύγχρονο κτίριο, που αποτελεί πλέον το βασικό κέντρο διανομής της Εταιρίας. Το κτίριο, που έχει επιφάνεια 4.000 τ.μ., έχει σχεδιαστεί και κατασκευαστεί σύμφωνα με τις υψηλότερες προδιαγραφές λειτουργικότητας και ασφάλειας. Η λειτουργία του εξοικονομεί σημαντικό κόστος για την Εταιρία και συμβάλλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση πελατών.
- 1.1.2.** Τον Σεπτέμβριο 2016 υπεγράφη συμφωνία εξυγίανσης μεταξύ του Ομίλου Μαρινόπουλου, της Ι&Σ Σκλαβενίτης Α.Ε.Ε και των πιστωτικών ιδρυμάτων η οποία επικυρώθηκε τον Ιανουάριο 2017 με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Η εν λόγω συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει μεταξύ άλλων απομείωση κατά 50% των οφειλομένων από τον Όμιλο Μαρινόπουλου προς τους προμηθευτές του. Σύμφωνα με τους όρους της ως άνω συμφωνίας εξυγίανσης η Εταιρία συμφώνησε να εισπράξει το 50% των οφειλών (κούρεμα) από την εταιρία ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ ΑΕΕ και να παραιτηθεί από τη διεκδίκηση του υπολοίπου για το οποίο διενεργήθηκε ισόποση πρόβλεψη απομείωσης.
- 1.1.3.** Στα πλαίσια του επενδυτικού προγράμματος της Εταιρίας για την δημιουργία νέας μονάδας παραγωγής φρυγανιάς στο εργοστάσιο Χαλκίδας, ανακοινώθηκε και υλοποιήθηκε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου για τους εργαζόμενους που απασχολούνται στην παραγωγή φρυγανιάς.
- 1.1.4.** Η θυγατρική Εταιρεία Zitoluks A.D μέσω κατάλληλων ενεργειών αύξησε τις πωλήσεις της στο ψωμί υψηλής διατροφικής αξίας. Επίσης, το κόστος πωληθέντων της μειώθηκε με αποτέλεσμα να βελτιωθούν σημαντικά τα αποτελέσματα της, επιτυγχάνοντας κέρδος από τις λειτουργικές της δραστηριότητες. Τέλος, μείωσε σημαντικά το δανεισμό της μέσω της αξιοποίησης των ταμειακών ροών της.

2. Περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων

2.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του. Ο Όμιλος δε χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (FX futures/forwards) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest swaps) για αντιστάθμιση κινδύνων.

2.2. Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Κατά την διάρκεια του 2016, η Ελληνική οικονομία παρέμεινε σε στασιμότητα ακολουθώντας μια περίοδο εξομάλυνσης μετά από τις δυσμενείς εξελίξεις της επιβολής κεφαλαιακών ελέγχων τον Ιούνιο του 2015. Παρόλα ταύτα, η διατήρηση των φορολογικών πιέσεων και η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα σε σχέση με το δανειακό πρόγραμμα, συνέχισαν να επηρεάζουν αρνητικά τον κλάδο του λιανεμπορίου και ειδικότερα των τροφίμων όπου δραστηριοποιείται η Εταιρία. Επιπρόσθετα, οι εξελίξεις στον Όμιλο Μαρινόπουλου επηρέασαν δυσμενώς τον κλάδο του οργανωμένου λιανεμπορίου, με αποτέλεσμα την μείωση των όγκων πωλήσεων και των πιέσεων στις τιμές πώλησης.

Στις αρχές του 2017 η αβεβαιότητα που δημιουργεί η εκκρεμότητα της αξιολόγησης του προγράμματος και η αναβολή πιθανών θετικών επιδράσεων που μπορούν να επέλθουν όταν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, κυρίως στις συνθήκες

ρευστότητας, επηρεάζουν το οικονομικό περιβάλλον. Επιπλέον, το διαθέσιμο εισόδημα συμπίεζεται ακόμα περισσότερο μετά την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και της επικείμενης περαιτέρω μείωσης των συντάξεων. Σημαντική επίπτωση αναμένεται να έχουν και οι γενικότερες ανακατατάξεις στο οργανωμένο λιανεμπόριο σε συνέχεια των εξελίξεων του σχεδίου διάσωσης του Ομίλου Μαρινόπουλου.

Η Διοίκηση του Ομίλου, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

2.3. Κίνδυνοι αγοράς

2.3.1. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Μικρό μέρος όμως των αγορών του Ομίλου γίνεται σε ξένο νόμισμα. Η γρήγορη πληρωμή των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά το συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δε συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

2.3.2. Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Η Εταιρία και ο Όμιλος εκτίθεται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών. Η κερδοφορία της Εταιρίας και του Ομίλου μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών. Η πρώτη ύλη, το αλεύρι, παράγωγο του σιταριού, αποτελεί το βασικό παράγοντα κόστους παραγωγής για τις εταιρίες του κλάδου. Το σιτάρι διαπραγματεύεται χρηματιστηριακά στο εξωτερικό και η διαμόρφωση της τιμής του είναι αποτέλεσμα της διεθνούς προσφοράς και ζήτησης. Οι καιρικές συνθήκες επιδρούν άμεσα στην ποσότητα των παραγόμενων σιτηρών και συνεπώς καθορίζουν την προσφορά. Εν αντιθέσει, η ζήτηση κινείται σε σταθερά επίπεδα. Κατά συνέπεια σε περιόδους καλής παραγωγής, οι τιμές των σιτηρών διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα, ενώ σε περιόδους με κακές καιρικές συνθήκες (π.χ. βροχή κατά τη συγκομιδή ή ξηρασία στους μήνες ωρίμανσης των δημητριακών), διαμορφώνονται σε υψηλότερα επίπεδα, λόγω μειωμένης παραγωγής. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίσονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης της Εταιρίας και του Ομίλου.

2.3.3. Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Η Εταιρία και ο Όμιλος δε χρησιμοποιούν χρηματοοικονομικά παράγωγα. Η Εταιρία και ο Όμιλος χρησιμοποιούν για τη χρηματοδότηση των επενδύσεών τους καθώς και για τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης τραπεζικό δανεισμό, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα της Εταιρίας και του Ομίλου.

2.3.4. Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρία και ο Όμιλος έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από την Εταιρία ή τον Όμιλο που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως εμπορικό κίνδυνο. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από τις Διευθύνσεις Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους η επιδίωξη ελαχιστοποίησης των επισφαλειών αποτελεί κύριο μέλημα των διοικούντων. Λαμβάνοντας υπόψη την διεθνή αλλά και εγχώρια αρνητική μακροοικονομική συγκυρία το ενδεχόμενο αύξησης των επισφαλειών δεν μπορεί να αποκλειστεί.

2.3.5. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες. Με βάση το επενδυτικό πλάνο της Εταιρίας του Ομίλου και με τον έλεγχο του κεφαλαίου κίνησης, εκτιμάται η βελτίωση της ταμειακής ροής στο άμεσο χρονικό διάστημα ώστε να μειωθεί το άνοιγμα μεταξύ Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων και Κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

2.4. Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου

Ο στόχος του Ομίλου και της Εταιρίας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου, είναι να διασφαλίσουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους με σκοπό την παροχή αποδόσεων στους μετόχους και οφέλη στους άλλους

ενδιαφερόμενους και να διατηρούν μια βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσουν το κόστος κεφαλαίου. Ο Όμιλος και η Εταιρία παρακολουθούν μηνιαία τις δραστηριότητές που παράγονται από τις λειτουργίες τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις κεφαλαιουχικές τους ανάγκες. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Εταιρία χρησιμοποιούν μακροπρόθεσμο δανεισμό και λειτουργικές ταμειακές ροές για την εκπλήρωση των αναγκών τους σε κεφάλαια.

3. Ανάλυση των οικονομικών επιδόσεων του Ομίλου και της Εταιρίας κατά την οικονομική χρήση 2016

Η οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την 31/12/2016 κρίνεται ικανοποιητική λαμβανομένων υπόψιν των επιπτώσεων από την συνεχιζόμενη αβεβαιότητα της Ελληνικής οικονομίας η οποία επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό το διαθέσιμο εισόδημα. Επιπρόσθετα, οι εξελίξεις στον Όμιλο Μαρινόπουλου επηρέασαν δυσμενώς τον κλάδο του οργανωμένου λιανεμπορίου, με αποτέλεσμα να υπάρξουν πιέσεις στις τιμές πώλησης. Η θυγατρική Εταιρία ZITOLUKS A.D βελτίωσε σημαντικά τα αποτελέσματα της κυρίως μέσω της μείωσης του κόστους. Παράλληλα, εστίασε στην ανάπτυξη των πωλήσεων του ψωμιού υψηλής διατροφικής αξίας, επιτυγχάνοντας αύξηση των πωλήσεων.

3.1. Ενοποιημένος κύκλος εργασιών

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών για τη χρήση 2016 ανήλθε σε Ευρώ 113.429 χιλ..

3.2. Μικτό περιθώριο κέρδους

Το ποσοστό του μικτού περιθωρίου κέρδους του Ομίλου μας ανήλθε σε 38,58% ενώ την προηγούμενη χρήση σε 41,15%. Η μείωση αυτή προέρχεται κυρίως από την αύξηση του κόστους απόκτησης των αναλωθέντων πρώτων και βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας αλλά και στο κόστος υλοποίησης του προγράμματος εθελουσίας εξόδου της Εταιρείας για τους εργαζόμενους στην γραμμή παραγωγής φρυγανιάς.

3.3. Αποτέλεσμα Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων

Τα αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου κατά τη χρήση 2016, ανήλθαν σε ζημιές ύψους Ευρώ 3.901 χιλ. έναντι ζημιών Ευρώ 289 χιλ. το 2015.

3.4. Ταμειακές ροές

Οι ενοποιημένες λειτουργικές ταμειακές ροές της χρήσης καταγράφονται θετικές και ίσες με Ευρώ 7.834 χιλ.. Οι ενοποιημένες επενδυτικές ταμειακές ροές καταγράφονται αρνητικές ίσες με Ευρώ 4.257 χιλ.. Οι ενοποιημένες χρηματοδοτικές ταμειακές ροές καταγράφονται αρνητικές και ίσες με Ευρώ 4.680 χιλ..

3.5. Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες

Βασικοί αριθμοδείκτες	2016	2015
Γενική ρευστότητα	0,77	0,94
Άμεση ρευστότητα	0,61	0,76
Κυκλοφοριακή ταχύτητα πελατών (σε ημέρες)	75	85
Κυκλοφοριακή ταχύτητα προμηθευτών (σε ημέρες)	157	161
Ξένα / Ίδια κεφάλαια	1,61	1,66

Γενική ρευστότητα: (Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις)

Άμεση ρευστότητα: ((Κυκλοφορούν Ενεργητικό – αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις)

Ημέρες πελατών: 365/ (Κύκλος Εργασιών / Μέσος όρος απαιτήσεων 2016 -2015)

Ημέρες προμηθευτών: 365/ (Κόστος Πωληθέντων / Μέσος όρος προμηθευτών 2016 -2015)

Η γενική και άμεση ρευστότητα του Ομίλου έχει μειωθεί σε σχέση με εκείνες της προηγούμενης χρήσης. Η κυκλοφοριακή ταχύτητα των πελατών και των προμηθευτών έχει μειωθεί. Αυτή η μεταβολή στο κεφάλαιο κίνησης καταγράφεται και στην κατάσταση ταμειακών ροών που αναλύθηκε ανωτέρω. Η αναλογία ξένα προς ίδια κεφάλαια παραμένει ίδια περίπου.

4. Προσδοκίες για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2017

Στις αρχές του 2017 η αβεβαιότητα που δημιουργεί η εκκρεμότητα της αξιολόγησης του προγράμματος και η αναβολή πιθανών θετικών επιδράσεων που μπορούν να επέλθουν όταν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, κυρίως στις συνθήκες ρευστότητας, επηρεάζουν το οικονομικό περιβάλλον. Επιπλέον, το διαθέσιμο εισόδημα συμπιέζεται ακόμα περισσότερο μετά

την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και της επικείμενης περαιτέρω μείωσης των συντάξεων. Σημαντική επίπτωση αναμένεται να έχουν και οι γενικότερες ανακατατάξεις στο οργανωμένο λιανεμπόριο σε συνέχεια των εξελίξεων του σχεδίου διάσωσης του Ομίλου Μαρινόπουλου.

Η στρατηγική του Ομίλου σε αυτό το περιβάλλον επικεντρώνεται:

- α) Στη μεγαλύτερη ανάμειξή του στο χώρο των private label
- β) Στη δημιουργία νέων προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας αλλά και προσαρμοσμένων στις ευαίσθητες συνθήκες της σημερινής αγοράς.
- γ) Την υλοποίηση του επενδυτικού της προγράμματος και ιδιαίτερα της κατασκευής νέας γραμμής παραγωγής φρυγανιάς στη Χαλκίδα η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2018. Η λειτουργία της νέας γραμμής παραγωγής θα δημιουργήσει νέες προοπτικές ανάπτυξης για την ELBISCO, αυξάνοντας την παραγωγική της δυναμικότητα στη φρυγανιά. Οι πρόσθετες ποσότητες παραγωγής θα κατευθυνθούν σε εξαγωγές, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες συνεργασίας με μεγάλες εταιρίες και αλυσίδες λιανεμπορίου. Τα επιχειρησιακά οφέλη και οι δυνατότητες που θα προκύψουν από την επένδυση θα επιτρέψουν στην Εταιρία να διατηρήσει την ηγετική θέση της στην εγχώρια αγορά φρυγανιάς, να ενισχύσει μακροπρόθεσμα την ανάπτυξη και την κερδοφορία της μέσω των εξαγωγών και να διασφαλίσει τις θέσεις εργασίας των ανθρώπων της..
- δ) Στην επιπλέον διεύθυνση σε ξένες αγορές παράλληλα με την ανάπτυξη νέων προϊόντων.

5. Έρευνα και ανάπτυξη

Στόχος των τμημάτων Έρευνας και Ανάπτυξης του Ομίλου και της Εταιρίας είναι η ανάπτυξη νέων καινοτόμων προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας που θα οδηγήσουν τις εξελίξεις στις αγορές όπου δραστηριοποιείται. Το 2016 η Εταιρία λανσάρισε στην Ελληνική αγορά νέα προϊόντα εμπλουτίζοντας τις κατηγορίες της και ενδυναμώνοντας την παρουσία της με:

- Τα ELITE Crackers Μεσογειακά με γραβιέρα, μέλι & μαύρο σουσάμι / Elite Crackers Μεσογειακά με καστανή ζάχαρη & κανέλα. Με μοναδικά λεπτό σχήμα, λεπτή και τραγανή υφή, ανεπάντρεχα υπέροχων γευστικών φυσικών συστατικών εμπνευσμένων από τη Μεσογειακή Διατροφή.
- Τα ELITE Crackers με δίκοκκο σιτάρι και κινόα. Ένα νέο σνάκ που συνδυάζει τη νοστιμιά με τη διατροφική αξία των συστατικών του. Τα νέα crackers αποτελούν πηγή πρωτεϊνών και φυτικών ινών, ενώ έχουν χαμηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα.
- Τις ELITE φρυγανιές σταρένιες με β-γλυκάνη από βρώμη για τη μείωση της χοληστερόλης. Μια μερίδα Elite Φρυγανιές σταρένιες με β-γλυκάνη από βρώμη (5 φρυγανιές = 41,7 g), περιέχει 1g β-γλυκάνης από βρώμη, δηλαδή το 1/3 της Απαραίτητης Ημερήσιας Ποσότητας για τη μείωση της χοληστερόλης.
- Τα Κρις Κρις αφράτα ψωμάκια για Burger & Sandwich. Τα νέα Κρις Κρις ψωμάκια είναι απρόσμενα αφράτα και μαλακά, με πλούσια γεύση και ήρθαν για να φέρουν την απόλυτη γευστική εμπειρία του αυθεντικού Burger & του αυθεντικού Sandwich στο σπίτι μας.
- Τα Κρις Κρις milkid, αφράτα ψωμάκια με γάλα στη ζύμη και πλούσια γέμιση σε 3 απίθανες γεύσεις: σοκολάτα, βανίλια με γάλα και καραμέλα. Τα νέα Κρις Κρις milkid, είναι λαχταριστά σνακ που συνδυάζουν τη γευστική απόλαυση με τη θρεπτική αξία.
- Τις Κρις Κρις Φέτες Ζωής Complete με αλεύρι από Κινόα και Κολοκυθόσπορο και τις Κρις Κρις Φέτες Ζωής High Protein με αλεύρι οσπρίων. Οι Κρις Κρις Φέτες Ζωής Complete είναι πηγή φυτικών ινών και πρωτεϊνών ενώ οι Κρις Κρις Φέτες Ζωής High Protein είναι η ιδανική επιλογή για εκείνους που ακολουθούν διατροφή πλούσια σε πρωτεΐνες και ιδιαίτερα για όσους αθλούνται.
- Το Αλλατίνη «Κέικ Φλάουρ», το νέο αλεύρι που φουσκώνει μόνο του. Ένα αλεύρι με μοναδική σύνθεση για εύκολη ανάμιξη και τέλειο, ομοιόμορφο φούσκωμα χωρίς να είναι απαραίτητη η χρήση μίξερ.

Στόχος των τμημάτων Έρευνας και Ανάπτυξης του Ομίλου και της Εταιρίας και για το 2017 είναι να συνεχίσουν να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν προϊόντα προσαρμοσμένα στις ευαίσθητες συνθήκες της σημερινής αγοράς, όπου όπως παρατηρείται λόγω της οικονομικής κρίσης, οι καταναλωτές αλλάζουν συνήθειες, επιλέγοντας προϊόντα με βάση όχι μόνο τις προτιμήσεις τους αλλά και τις οικονομικές τους δυνατότητες. Επίσης, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται και στην ανάπτυξη προϊόντων για τις αγορές του εξωτερικού στις οποίες δραστηριοποιείται η Εταιρία.

6. Γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά τη λήξη της χρήσης και μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας έκθεσης

Στα πλαίσια της δημιουργίας νέας μονάδας παραγωγής φρυγανιάς στο εργοστάσιο στη Χαλκίδα, η Εταιρία σύναψε σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης μηχανολογικού εξοπλισμού με την Εθνική Leasing ύψους Ευρώ 17 εκατ.. Στις αρχές του 2017, έχουν ξεκινήσει οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίηση του έργου.

Τον Μάιο του 2017 η Εταιρία εισέπραξε από την εταιρία Ελληνικές Υπεραγορές Σκλαβενίτης ΑΕΕ το 50% των εμπορικών απαιτήσεών της από τον Όμιλο Μαρινόπουλου ύψους Ευρώ 2.6 εκατ..

Πικέρμι 23 Μαΐου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.ΤΑ ΜΕΛΗ

Ραμαντάνης Δημοσθένης
Διευθύνων Σύμβουλος

Βεβαιώνεται ότι η παρούσα έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αποτελείται από 5 σελίδες και είναι αυτή που αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου που χορηγήσαμε με ημερομηνία 1 Ιουνίου 2017 .

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2017
KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
Α.Μ. ΣΟΕΛ 114

Μιχαήλ Κόκκινος,
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12701

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Ατομική και Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Ατομικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ατομικές και Ενοποιημένες
Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ατομικών και

ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- (α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 43^α και 107^Α του Κ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.
- (β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2017

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Μιχαήλ Κόκκινος, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12701

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έκθεση Ελέγχου επί των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Ατομική και Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Ατομικές και Ενοποιημένες Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Ατομικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ατομικών και

ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ELBISCO ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του Άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- (α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των Άρθρων 43^α και 107^Α του Κ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Ατομικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.
- (β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2017

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Μιχαήλ Κόκκινος, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12701